

Vuosikertomus pohjoismaisesta yhteistyöstä 2009

Pohjoismaiden neuvoston
Suomen valtuuskunnalle

ULKOASIAINMINISTERIÖ
UTRIKESMINISTERIET

Vuosikertomus on laadittu eri ministeriöiden ja Pohjoismaisen yhteistyön sihteeristön (PYS) toimittamien yhteenvetojen perusteella.

VALOKUVAT:

s. 5 : Mikko Norros /VNK Viestintä

s.10: Adam Elwan / PYS

s. 20: Maria Waltari/STM

s.25-26: Erkki Jämsä/SM

kaikki muut kuvat: Leila Riitaoja /PYS

Esipuhe

Talouskriisistä huolimatta Islanti kykeni viemään vuoden 2009 puheenjohtajuutensa läpi menestyksekkäästi. Pohjoismaiden ministerineuvosto (PMN) päätti antaa erillistä tukea Islannille vuosina 2009 ja 2010.

Globalisaatioon liittyvät painotukset olivat prioriteettina näkyvästi esillä PMN:n työssä vuonna 2009. Kertomusvuonna käynnistettiin pohjoismainen **energia-, ympäristö- ja ilmastoalan huippututkimushanke**, mikä pitää sisällään ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa pohjoismaisesta ja globaalista näkökulmasta, energia-alan innovaatiot ja järjestelmäratkaisut sekä tulevaisuuden puhtaat polttoaineet. Hyväksyttiin myös uusia hankkeita, jotka osaltaan tukevat **Pohjoismaiden kilpailukyvyn ja pohjoismaisen yhteiskuntamallin asemaa** kansainvälistyvässä maailmassa. Keskeisiä aloja ovat mm. terveys ja hyvinvointi, energia ja liikenne, luovien alojen edistäminen, puhtaan kehityksen mekanismi (CDM/Clean Development Mechanism) sekä yhteistoteutusmekanismi JI (Joint Implementation).

Kansalaisia koskettava työsarka on **rajaesteiden poistaminen**. Rajaestefoorumi on yksilöinyt kolmisenkymmentä rajaestettä, jotka haittaavat liikkumista ja työskentelyä toisessa Pohjoismaassa. Näistä saatiin kertomusvuonna ratkaistua kymmenkunta. Suurimmat ja samalla vaikeimmat esteet liittyvät edelleen sosiaalietuuksiin, mikä johtuu eri Pohjoismaiden toisistaan poikkeavista järjestelmistä. Myös lainsäädäntötyössä yhteistyön lisäämistä suositeltiin, jottei varsinkaan EU-direktiivien täytäntöönpanossa luotaisi uusia esteitä.

Pohjoismaisessa yhteistyössä on myös muistettava **kielten asema** Pohjoismaita yhdistävänä ja lähentävänä tekijänä. Islanti käynnisti puheenjohtajuuskaudellaan kielikampanjan, jonka päämääränä on saada muiden skandinaavisten kielten opetus sisällytettyä kansallisiin opetusohjelmiin. Suomelle ohjelma on tervetullut ja meille erityisen tärkeää on lisätä nuorten ruotsin kielen ymmärtämistä.

Yhteistyö alueneuvostojen kanssa on jatkunut niin **Baltian kuin Venäjänkin** suuntaan. Islannin puheenjohtajuuskaudella yhteistyö tiivistyi **Länsi-Pohjolan alueen** kanssa erityisesti arktisissa kysymyksissä. PMN on Vilnassa sijaitsevan valkovenäläisen **pakolaisyliopiston EHU:n** päätukija yhdessä Euroopan komission kanssa. **EU:n Itämeristrategia** avaa myös uusia yhteistyömahdollisuuksia hankkeissa, joissa PMN merkittävänä aluejärjestönä voi toimia selkeästi toteuttajana.

Helsingissä huhtikuussa 2010

Jan Vapaavuori
Pohjoismainen yhteistyöministeri

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
Esipuhe	3
Sisällysluettelo	4
POHJOISMAISEN YHTEISTYÖN POLIITTISET SUUNTAVIIKAT	
Pääministereiden yhteistyö	5
Pohjoismainen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö	6
Yhteistyöministereiden yhteistyö	7
Ulkomaankauppaa koskeva yhteistyö	7
Yhteistyö kehityskysymyksissä	8
<i>Pohjoismainen kehitysrahasto NDF</i>	8
<i>Pohjoismainen yhteistyö Maailmanpankissa ja alueellisissa kehitysrahoituslaitoksissa .</i>	8
HORISONTAALISET KYSYMYKSET	
Rajaesteet ja pohjoismaalaisten arkielämän helpottaminen	8
Kestävä kehitys	9
Pohjoinen ulottuvuus, lähialueet ja alueneuvostot	9
Nuorisoyhteistyö	10
Itsehallintoalueiden asema ja osallistuminen	10
POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ ERI SEKTOREILLA	
Yhteistyö kulttuuripolitiikan alalla	11
Koulutus ja tutkimusalan yhteistyö	12
Ympäristö	13
Rakennus- ja asuntopolitiikka	14
Liikenne	15
Elinkeino- ja energiapolitiikka	15
Aluepolitiikka	16
Pohjoismainen yhteistyö talous- ja finanssisektorilla	18
Maa- ja metsätalous- sekä kalastus- ja elintarvikesektori	18
Kuluttaja-asiat	19
Sosiaali- ja terveystaloudellinen politiikka	19
Tasa-arvoyhteistyö	20
Työelämää koskeva yhteistyö	21
Lainsäädäntöyhteistyö ja muu oikeudellinen yhteistyö	22
Rajaturvallisuusalan yhteistyö	22
Maahanmuutto- ja kansalaisuusasiat	23
Ihmiskaupan vastainen työ	23
Pelastusalan yhteistyö	23
Pelastuspalvelusta vastaavien ministerien kokoukset	24
Nordiskt mötesforum	24
Pelastusylijohtajakokoukset	24
Nordred	24
Pohjoismainen palonehkäisy-yhteistyö	25
Pohjoismainen pelastuspalveluiden tilastokokous	25
Pohjoismainen yhteistyö paikkatietojen käytössä kriisinhallinnassa	25
Poliisiyhteistyö	25
Yhteistyö saamelaisasioissa	26

POHJOISMAISEN YHTEISTYÖN POLIITTISET SUUNTAVIIVAT

Pääministereiden yhteistyö

Pääministerit kokoontuivat Islannissa helmikuun lopussa **globalisaatiofoorumiin**. Pääaiheita oli kansainvälinen finanssikriisi ja yhteistyön tärkeys myös kriisiaikoina sekä kestävän talouden turvaaminen. Pääministerit haluavat jatkossakin keskittää pohjoismaista yhteistyötä **globalisaatioaloitteiden** suuntaan selontekonsa pohjalta. Pohjoismaiden tulisi pyrkiä olemaan etuasemassa ilmastomyönteisten ratkaisujen kehittämisessä. Uudet aloitteet käynnistetään 2010 seitsemällä alueella ml. terveys ja hyvinvointi, energia ja kuljetus ja ilmastoystävällinen rakentaminen. Painopiste on vihreän kasvun ja ympäristöystävällisen talouden ratkaisujen edistämisessä ja sitä kautta tuetaan Pohjoismaiden vahvuusalueita edistämällä kilpailukyvyyn kannalta merkittäviä hankkeita.

Pääministerit ovat antaneet julkilausuma ilmastotyöstä, jossa päähaasteina nostettiin esiin päästökäyrän kääntäminen laskuun, realistinen vähennyssuunnitelma ja sen rahoitus sekä kansainvälisten hiilidioksidimarkkinoiden perustaminen. Pohjoismaiden omista panostuksista nostettiin esiin huippututkimusaloite ja ympäristömyönteinen liikenne. EU-kysymyksiä hallitsivat Itämeren strategian valmistelu sekä Islannin EU-jäsenyyshakemus, jolle Pohjoismaat lupasivat tukensa. Suomen ja Ruotsin hallitusten Hämeenlinnan yhteiskokouksen tuloksia esiteltiin muille Pohjoismaille erityisesti niiltä osin, joissa lähtökohtana on yhteispohjoismainen toiminta kansainvälisillä foorumeilla.

Pääministerit keskustelivat myös G-20 maaryhmän muotoutumisen merkityksestä ja kansainvälisten rahoituslaitosten hallintorakenteiden muutoksista ja näiden mahdollisista heijastuksista Pohjoismaiden osallistumiseen.

Stoltenbergin raportin suositusten edelleen työstäminen sai pääministerien voimakkaan tuen. Raportti on tuonut keskusteluun uusia ulottuvuuksia, käytännön kysymyksiä ja kirjannut jo käynnissä olevan yhteistyön.

Rajaestefoorumin raportti annettiin pääministereille PN:n istunnon yhteydessä.

Pohjoismainen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö

Pohjoismainen turvallisuuspoliittinen yhteistyö sai uutta dynamiikkaa kun Norjan entisen ulko- ja puolustusministerin Thorvald Stoltenbergin selvitys Pohjoismaiden ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön tiivistämiseksi julkaistiin helmikuussa 2009. Useat selvityksen kaikkiaan 13 ehdotuksesta perustuvat jo olemassa olevaan yhteistyöhön. Tasavallan presidentin ja valtioneuvoston UTVA-valiokunnan linjauksen mukaisesti Suomi kannattaa etenemistä ehdotusten pohjalta, mutta ei kaikkien ehdotusten toteuttamista Stoltenbergin esittämällä tavalla. Suomi painottaa laaja-alaista ja käytännöllistä lähestymistapaa.

Tarkastelussa ovat mm. sotilaiden ja siviilien yhteistoiminnan tehostaminen kriisinhallinnassa, ilmavalvonnan yhteistyö, olemassa olevien satelliittipalveluiden hyödyntäminen, tietoturvallisuus, ulkoasiainhallintojen yhteistyö ja puolustusalan yhteistyön jatkaminen olemassa olevien järjestelyiden pohjalta. Lisäksi on korostettu toimivan merivalvonnan ja pelastuspalveluiden varmistamisen tärkeyttä sekä pohjoisten alueiden ja arktisen yhteistyön merkitystä. Stoltenbergin rohkeimmat ehdotukset koskivat pohjoismaista solidaarisuusjulistusta ja Pohjoismaiden osallistumista Islannin ilmavalvontaan.

Suomen valmisteluvastuulla olivat vuonna 2009 seuraavat osa-alueet: satelliittijärjestelmät, tietoturvaloukkaukset ja pohjoismainen puolustusalan yhteistyö, joista viimeksi mainitussa Suomi toimi vuonna 2009 puheenjohtajana.

Pohjoismainen puolustuspoliittinen yhteistyö on tiivistynyt viime vuosina merkittävästi. Vuonna 2008 identifioitiin 140 mahdollista yhteistyöaluetta. Niihin sisältyi lyhyellä tähtämellä mm. ilmatilannekuvan vaihtaminen ja ilmavalvontaan liittyvää kehittämistä ja harjoitustoimintaa. Pitkän tähtäimen hankkeeksi identifioitiin ilmavalvonnan järjestelmien tiiviimpi integraatio Pohjoismaiden kesken. Marraskuussa 2009 pohjoismaiset puolustusministerit sopivat siirtymisestä uuteen kokonaisvaltaiseen yhteistyörakenteeseen (Nordic Defence Cooperation; NORDEFCO). Korostettiin, että pohjoismaisessa yhteistyössä erityisen ajankohtaista on vastaaminen globaaleihin haasteisiin ja viranomaisyhteistyön laajapohjainen kehittäminen.

Yhteistyöministeriöiden yhteistyö

Taluskriisistä huolimatta Islanti kykeni viemään vuoden 2009 puheenjohtajuutensa läpi menestyksellisesti. Pohjoismaiden ministerineuvosto päätti antaa erillistä tukea Islannille vuosina 2009 ja 2010. Tällä varmistetaan Islannin asiantuntijoiden osallistuminen ja turvataan erityisesti muissa Pohjoismaissa opiskelevien islantilaisten opintojen jatkuminen.

Globalisaatiotyön eteenpäin vieminen oli keskeinen prioriteetti kuten myös lähialueyhteistyö ja kielikysymys. Jo hyväksytyjen globalisaatiohankkeiden ohella ministerit hyväksyivät uusia hankkeita seitsemällä sektorilla. Osa oli laaja-alaisia kuten terveyden ja hyvinvoinnin alue ja osa rajattuja kuten YK:n ympäristöjärjestön UNEPin puitteissa järjestettävä kansainvälinen elohopean käytön kieltävän sopimuksen ensimmäinen valmistelukonferenssi Tukholmassa.

Naapuriyhteistyössä käynnistyivät vuosille 2009 – 2013 hyväksytyt uudet puiteohjelmat sekä Baltian maiden että Venäjän kanssa. Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuus hyväksyttiin. Yhteyksiä tiivistettiin myös Länsi-Pohjolaan kun Islannin yhteistyöministeri ja PMN:n pääsihteeri tapasivat Kanadan ja Yhdysvaltojen edustajia. Keskustelujen aiheina olivat sekä arktinen yhteistyö että Vilnassa sijaitseva valkovenäläinen pakolaisyliopisto (EHU). PMN:n roolia EU:n Itämeri-strategian yhtenä toimijana eräissä lippulaivahankkeissa valmisteltiin yhdessä EU-komission kanssa.

Luonnos pohjoismaisen kielikonvention tarkistuksista oli laajalla lausuntokierroksella jäsenmaissa. Konventioehdotus tulee uudelleen jäsenmaiden käsittelyyn vuoden 2010 kuluessa. Islanti käynnisti loppuvuodesta kielikampanjan, jonka kohderyhmänä ovat erityisesti lapset ja nuoret ja naapurikielten ymmärtämyksen lisääminen. Kampanja ulottuu useammalle vuodelle.

Erityisesti kansalaisia lähellä oleva työsarka on **rajaesteiden poistaminen**. Rajaestefoorumi on yksilöinyt kolmisenkymmentä rajaestettä Pohjoismaiden välillä, jotka haittaavat liikkumista ja työskentelyä toisessa Pohjoismaassa. Näistä saatiin kertomusvuonna ratkaistua kymmenkunta, joista Suomea koski mm. Tornionjoki-laaksossa Haaparannan ja Tornion väliset rahankuljetukset sekä Haaparannan ja Tornion yhteiseen kaukolämpöön liittyvät ongelmat. Suurimmat ja samalla poliittisesti vaikeimmat esteet liittyvät edelleen sosiaali-etuuksiin, mikä johtuu eri Pohjoismaiden erilaisista käytännöistä. Myös lainsäädäntötyössä yhteistyön lisäämistä suositeltiin, jottei varsinkaan EU-direktiivien täytäntöönpanossa luotaisi uusia esteitä.

Ulkomaankauppaa koskeva yhteistyö

Pohjoismaiset **ulkomaankauppaministerit** keskustelivat mm. finanssikriisin vaikutuksista ja protektionismin vastaisista toimista, EU:n sisämarkkinoiden eri osa-alueista, Islannin EU-jäsenyyshakemuksen edistymisestä, WTO-neuvottelujen tilasta ja Kööpenhaminan ilmastohuippukokouksen kauppa- ja kehitysaspekteista sekä EU:n ja Yhdysvaltojen välisen transatlanttisen kumppanuuden kehitysaloitteen edistymisestä

Pohjoismaisen **valtiosihteerikokouksen** kauppapoliittiset aiheet koskivat erityisesti kauppaa ja kehitystä sekä kauppaa ja ilmastoa. Reykjavikissa pidetyn Pohjoismaiden **ulkoministeri-kokouksen** yhtenä asiakohtana oli talous- ja finanssikriisin hoito.

Vuoden 2009 aikana Suomi osallistui myös pohjoismaisiin kehitysmaatuontia edistävien organisaatioiden kokouksiin (Nordic Trade Promotion Organisations, NIPO). Yhteistyön tuloksena julkaistaan yhteispohjoismaista uutiskirjettä ”Trade Promotion Today”, jonka julkaisutoimintaan Suomi tuli mukaan viime vuoden kuluessa. **Tietokantatoimintojen ja yhteisen julkaisutoiminnan** osalta yhteistyötä on tehostettu ja syvennetty kertomusvuonna ja työtä jatketaan vuonna 2010. **Vientivalvonnan alalla** järjestettiin Pohjoismaiden ja balttien välisiä yhteistyökokouksia.

Pohjoismainen yhteistyö erityisesti Suomen ja Ruotsin välillä on näkynyt samansuuntaisina kauppapoliittisina kantoina ja yhteistyönä suhteessa Venäjään, alkuperäsääntökysymyksiin ja kaupanesteisiin.

Yhteistyö kehityskysymyksissä

Kehityspolitiikassa ja -yhteistyössä Pohjoismaat muodostavat Suomelle keskeisen viiteryhmän Nordic Plus -kokoonpanossa. Maaryhmään kuuluvat Pohjoismaiden lisäksi samanmielisinä maina Iso-Britannia, Irlanti sekä Hollanti. Nordic+ yhteistyö kehityspolitiikan saralla pohjautuu **kehitysosastopäälliköiden** kokoukseen kerran vuodessa, jota täydentävät virkamiestason yhteydenpito ja kokoukset.

Suomi on kertomusvuonna panostanut kehitysyhteistyön tuloksellisuuteen. Yhteistyön laatua ja vaikutusvaltaa on vahvistettu Pariisin julistuksen ja Accran toimintaohjelman sitoumusten mukaisesti. Pohjoismaat edustavat kansainvälisessä tuloksellisuustyössä edistyksellistä ajattelua ja Nordic+ ryhmä on jakanut tietoa ja hyviä käytäntöjä vahvistaakseen erityisesti työn maatason toimeenpanoa. Tämä on Suomelle tärkeä kanava saada ajankohtaista tietoa, jakaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä sekä osallistua ryhmittymän kannanmuodostukseen.

Pohjoismainen kehitysrahasto NDF

Pitkään jatkuneet keskustelut Pohjoismaisen kehitysrahaston tulevaisuudesta saatettiin päätökseen vuoden 2009 alussa. Rahaston toimintaa suunnataan tukemaan köyhimpiä kehitysmaita ilmastonmuutoksen torjunnassa ja siihen sopeutumisessa. Rahaa annetaan tästä lähin lahja-apuna ja varat tähän saadaan pääasiassa olemassa olevan lainakannan palautumasta. Johtokunta hyväksyi kertomusvuonna seitsemän uuden mandaatin mukaista hanketta, joiden yhteenlaskettu rahoitus oli 17,9 miljoonaa euroa.

Pohjoismainen yhteistyö Maailmanpankissa ja alueellisissa kehitysrahoituslaitoksissa

Tiivis pohjoismainen yhteistyö kansainvälisissä kehitysrahoituslaitoksissa jatkui. Pohjoismaat toimivat samassa äänestysryhmässä Maailmanpankissa, Afrikan kehityspankissa, Aasian kehityspankissa sekä Latinalaisen Amerikan kehityspankissa. Suomi otti vastuun pohjoismaisesta koordinaatiosta Latinalaisen Amerikan kehityspankissa syyskuussa 2009.

HORISONTAALISET KYSYMYKSET

Rajaesteet ja pohjoismaalaisten arkielämän helpottaminen

Rajaestefoorumin raportti annettiin pääministereille PN:n istunnon yhteydessä. Monia esteitä oli saatu poistettua edellisen raportin jättämisen jälkeen. Vaikeimmat esteet liittyvät edelleen

sosiaalietuksiin johtuen eri Pohjoismaiden toisistaan poikkeavista käytännöistä. Myös lainsäädäntötyössä yhteistyön lisäämistä suositeltiin, jotta varsinkin EU-direktiivien täytäntöönpanossa ei luotaisi uusia esteitä.

Kestävä kehitys

Pohjoismaiset yhteistyöministerit päättivät kokouksessaan joulukuussa 2008 asettaa pohjoismaisen **kestävän kehityksen asiantuntijaryhmän (BU ekspertgruppen)** vuosille 2009–2012. Ryhmän tarkoituksena on avustaa yhteistyöministereitä PMN:n kestävän kehityksen strategian (*Hållbar utveckling – En ny kurs för Norden, reviderade utgåva med mål och insatser 2009–2012*) seurannassa sekä edistää strategiassa asetettujen tavoitteiden toimeenpanoa. Käytännössä Suomi jäi ainoaksi maaksi, joka lopulta nimesi ryhmään edustajia myös muilta kuin ympäristösektorilta.

Ryhmän työssä keskeistä ovat ministerineuvoston sektoreilta saatavien vuosittaisten toimeenpanoraporttien arviointi sekä mahdollisten lisätoimenpiteiden identifiointi. Sektoreiden ensimmäiset toimeenpanoraportit saatiin arvioitavaksi vuoden 2010 alussa. Toinen keskeinen BU-ryhmän tehtävä on määritellä ja ohjata ministerineuvoston kestävän kehityksen määrärahan käyttöä siten, että se tukee strategian prioriteetteja ja tuottaa pohjoismaista lisäarvoa.

Pohjoinen ulottuvuus, lähialueet ja alueneuvostot

Pohjoisen ulottuvuuden (PU) yhteistyö kattaa alueellisen yhteistyön laajan kentän, johon osallistuvat kaikki Pohjoismaat. Norja ja Islanti ovat PU:ssa kumppaneina, kun taas Suomi, Ruotsi ja Tanska osallistuvat siihen EU-ryhmän yhteydessä. Pohjoismaiden ministerineuvosto (PMN) on toiminut aktiivisesti PU:n kulttuurikumppanuuden valmisteluissa ja antanut valmistelutyöhön sihteeristötukea. PMN osallistuu myös sosiaali- ja terveystumppanuuden hanketoimintaan Luoteis-Venäjällä.

Yhteistyö pohjoisen ulottuvuuden ja neljän alueneuvoston välillä on jatkunut aktiivisena. Arktinen neuvosto, Barentsin euroarktinen neuvosto, Itämeren valtioiden neuvosto, Pohjoismaiden ministerineuvosto sekä EU-puheenjohtaja Ruotsi ja Euroopan komissio osallistuivat syyskuussa 2009 Pietarissa yhteiseen kokouksen keskustellakseen konkreettisista ehdotuksista yhteistyön kehittämiseksi. Alueneuvostot olivat edustettuina Tukholmassa marraskuussa järjestetyssä pohjoisen ulottuvuuden korkeiden virkamiesten kokouksessa.

Venäjän kanssa tehtävässä lähialueyhteistyössä Suomi jatkoi yhdessä Ruotsin kanssa hankkeita Leningradin ja Kuolan ydinvoimalaitosten turvallisuuden parantamiseksi. Lisäksi Suomi osallistui osana G8-maiden **Gloaali kumppanuus -ohjelmaa** Norjan johtamaan hankkeeseen Venäjän radioaktiivisten RTG-majakoiden (radioaktiivisia aineita sisältävät lämpösähköiset teholähteet) korvaamiseksi Suomenlahdella. Suomi on myös vuosittain osallistunut yhdessä Ruotsin ja Norjan kanssa tarkkailijoina Venäjän valtakunnalliseen ydinvoimalaitosvalmiusharjoitukseen.

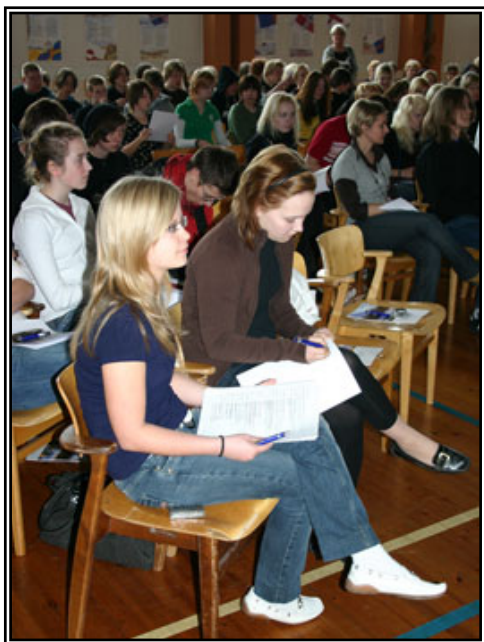

Osana Ukrainan kanssa tehtävää yhteistyötä Suomi valmisti säteilymittausajoneuvon toimittamista Ukrainan säteily- ja ydinturvallisuusviranomaisille yhteistyössä IAEA:n ja Ruotsin kanssa. Ruotsi osallistui kustannuksiin.

Nuorisoyhteistyö

Pohjoismainen nuorisoyhteistyö oli kertomusvuonna aktiivista. Näkyvimvät yhteistyömuodot olivat perinteisesti Nuorten Pohjoismaiden Neuvosto (NPN) ja Nordjobb-vaihto-ohjelma, joita Suomessa koordinoi Pohjola-Nordenin Nuorisoliitto.

Pohjoismaiden neuvoston (PN) alainen Nuorten Pohjoismaiden Neuvosto (NPN) järjesti vuotuisen istuntonsa lokakuun lopussa Tukholmassa. Istunto on pohjoismaisille nuorisopoliitikoille merkittävä ja ainutlaatuinen tapahtuma kerätessään eri nuorisopoliittiset järjestöt yhteiseen foorumiin. Kertomusvuoden istunnossa käytiin kiihkeäsanaisia keskusteluja muun muassa turismista, koulutus- ja kielikysymyksistä sekä rajaesteistä. Nuorisopoliitikot laativat yhteisiä julkilauselmia, jotka toimitettiin perinteiseen tapaan PN:n istuntoon. Täten varmistetaan nuorten näkökulmien esiintulo myös virallisessa yhteistyössä.

Pääasiassa PMN:n rahoittaman **Nordjobb**-ohjelman tavoitteena on tarjota 18–28-vuotiaille pohjoismaalaisille nuorille kesätyötä, asunto sekä kulttuuri- ja vapaa-ajanohjelmaa Pohjolassa. Näin lisätään liikkuvuutta pohjoismaisilla työmarkkinoilla sekä lisätään tietämystä pohjoismaisista kielistä ja kulttuureista. Vuonna 2009 alettiin panostaa myös liikuntaesteisten nuorten mahdollisuuksiin osallistua vaihto-ohjelmaan.

Suomeen tuli yli viisikymmentä nordjobbaria, jotka työskentelivät pääkaupunkiseudulla, Pohjanmaalla, Turussa ja Turunmaan saaristossa sekä Tampereella. Suurin osa työntekijöistä tuli Ruotsista, mutta joitain myös Islannista, Tanskasta, Ahvenanmaalta ja yksi Norjasta. Hakemuksia tehtiin Pohjoismaissa kaikkiaan yhteensä vajaat kuusi tuhatta, joista Nordjobb-kesätyöpaikan sai lähes kahdeksansataa nuorta.

Suomesta hakemuksia lähetettiin reilut kaksituhatta ja näistä hakijoista yli kaksi ja puoli sataa sai Nordjobb-työpaikan toisesta Pohjoismaasta.

Itsehallintoalueet

Itsehallintoalueet ovat osallistuneet PMN:n toimintaan aktiivisesti. Ahvenanmaan asiakirjan mukaisesti itsehallintoalueiden edustajilla on mahdollisuus toimia puheenjohtajana ministeri-kokouksissa, virkamieskomiteoissa ja työryhmissä. Itsehallintoalueiden aseman vahvistuminen näkyy PN:n työssä siinä, että ne voivat itse vastata PN:lle esitettyihin kysymyksiin ja PN:n suosituksiin omaa aluettaan koskevista asioista. Itsehallintoalueilla on myös muodollinen mahdollisuus anoa täysjäsenyyttä pohjoismaisissa laitoksissa ja elimissä. Kertomusvuoden aikana itsehallintoalueilla on pidetty virkamieskokouksia sekä järjestetty näiden alueiden kannalta merkityksellisiä kokouksia.

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ ERI SEKTOREILLA

Kulttuuriyhteistyö

Kulttuurialan yhteistyö oli aktiivista ja monipuolista ja globalisaation eteneminen sai Pohjoismaat pohtimaan kulttuuriyhteistyön mahdollisuuksia ja haasteita uusista lähtökohdista. Globalisaation haasteisiin vastaaminen muodostui tärkeäksi osaksi ministerineuvoston työtä.

Kulttuuriministerit käynnistivät oman kolmivuotisen globalisaatiohankkeensa **Pohjolan kulttuuri maailmalla**, jonka ensimmäisenä osiona toteutettiin pohjoismaisen elokuvan laajamittainen esittely Kanadassa Toronton kansainvälisillä elokuvafestivaaleilla. Vuonna 2010 esitellään pohjoismaista maisema-arkkitehtuuria Shanghain maailmannäyttelyssä. Vuonna 2011 vuorossa on pohjoismaisen kirjallisuuden ja kustannustoiminnan esittely Pariisin Salon du livre -kirjamessuilla. Kulttuuriministerit käynnistivät myös oman globalisaatiostrategiansa **Luova Pohjola** toimeenpanon. Strategian teemojen **Osaava Pohjola** ja **Hyvinvoiva Pohjola** puitteissa käynnistettiin joukko hankkeita, jotka osaltaan vahvistivat yhteistyötä myös alueen sisällä.

Globaaleilla markkinoilla Pohjoismaat pyrkivät profiloitumaan luovien elinkeinojen keskuksena. Yhteistyöministerit hyväksyivät hankekokonaisuuden **Kulttuuri ja luovuus**, jonka puitteissa toimiva elinkeino- ja kulttuurisektoreiden yhteinen KreaNord - työryhmä edistää luovaa taloutta Pohjolassa. Pohjoismaista nuorille suunnattua tietokonepeliohjelmaa rahoitettiin sekä kulttuuriministereiden että elinkeinoministereiden budjeteista.

Suomen aloitteesta vuonna 2006 käynnistynyt työ Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden perustamiseksi saavutti loppuvuodesta tavoitteensa, kun EU, Islanti, Norja ja Venäjä päättivät kumppanuuden perustamisesta. Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristö vastasi osittain valmistelujen sihteeristötehtävistä. Espoossa järjestettiin pohjoismainen kulttuurifoorumi luovan talouden ja pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden edistämisestä.

Pohjoismaiden kulttuuriministereiden neuvosto käynnisti uuden kolmivuotisen toimintasuunnitelman 2010–2012 valmistelut. Osana tätä työtä ministerineuvosto järjesti kaksi kulttuurifoorumia, joiden tarkoituksena oli käydä avointa dialogia uudistuksesta kulttuurin ja taiteen kentän toimijoiden kanssa. Yhteistyötä jatkettiin myös Pohjoismaisen kulttuurirahaston kanssa.

Kulttuuribudjetista tuettiin Pohjoismaiden ministerineuvoston taide- ja kulttuuriohjelmaa noin 2 milj. eurolla ja pohjoismaalais-balttialaista liikkuvuus- ja residenssiohjelmaa noin 1,5 miljoonalla eurolla. Ohjelmien hallintoelin, Suomenlinnan Pohjoismainen kulttuuripiste, vastasi myös Berliinissä järjestetyn pohjoismaisen kulttuurin ja taiteen profilointia Pohjolan ulkopuolella käsitelleen kulttuuri-foorumin toteutuksesta. PMN:n alaisista laitoksista jatkoivat toimintaansa Suomen Pohjolan instituutti Helsingissä ja Ahvenanmaan Pohjolan instituutti Maarianhaminassa. Saamelaisalueen kulttuuriyhteistyötä tuettiin myös kulttuuribudjetista.

PMN:n lapsi- ja nuorisoyhteistyön tavoitteena on edistää lasten ja nuorten mahdollisuuksia hyviin elinolosuhteisiin sekä parantaa heidän vaikutusmahdollisuuksiaan. Pohjoismainen lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitea (**NORDBUK**) päivitti strategiansa ja laati toimintasuunnitelman vuosiksi 2010–2013. NORDBUK oli mukana toteuttamassa *Pohjoismaiden nuorten hyvinvointi- ja elämäntilanne* –tutkimusta ja osallistui uuden toimintamallin *Modeller for barns medvirkning – en eksempelsamling* kehittämiseen, millä lisätään lasten ja nuorten osallistumista sekä vaikuttamismahdollisuuksia.

Komitean ja Tanskan radion yhteistyönä syntyi lasten ja nuorten verkkosivusto *Pohjoismaat ennen ja nyt*.

Koulutus ja tutkimusalan yhteistyö

Kertomusvuoden keskeisin yhteinen hanke oli laaja pohjoismainen ilmasto-, energia- ja ympäristöalan huippututkimushanke, joka käynnistettiin osana pääministereiden päättämää globalisaatioprosessia. Tämä viisivuotinen (2009–2013) tutkimus- ja innovaatiohanke toteutetaan yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa ja sillä saadaan tärkeitä kokemuksia yhteistyömahdollisuuksista, jotka ylittävät eri pohjoismaisten toimijoiden perinteiset sektorirajat.

Huippututkimushankkeen lisäksi jatkettiin pohjoismaisen tutkimus- ja innovaatioalueen (**NORIA**) kehittämistä ja valmisteltiin muun muassa eScience-alan keihäänkärkihanketta sekä tiivistettiin yhteistyötä eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) ja Itämeren alueen toimijoiden kesken. Hyväksyttiin puitesopimus Pohjoismaiden ja Baltian maiden tutkimusyhteistyöstä ja valmisteltiin puitesopimusta Pohjoismaiden ja Venäjän kesken tehtävästä tutkimus- ja koulutusalan yhteistyöstä.

Rakenteiltaan uudistettu ja verkostoiltaan entistä laajempi **Nordplus-ohjelma** kattoi vuonna 2009 myös Baltian maat. Kouluyhteistyön, korkeakoulutuksen ja aikuiskoulutuksen lisäksi Nordplus on rahoittanut myös eri koulutusasteet ylittävää horisontaalista yhteistyötä. Näiden rinnalla toimii kieli- ja kulttuuriohjelma. Laajentunut Nordplus-toiminta monipuolisti ja vahvisti entisestään yhteistyötä keskeisillä koulutusalueilla ja toi uusia koulutusaiheita yhteistyön piiriin. Ilmasto-, energia- ja ympäristöpainotus otettiin huomioon myös Nordplus-toiminnassa.

Pohjoismaisen kouluyhteistyön päätavoitteena on kehittää laadukasta koulutusta kaikille. Teemakeskustelujen aiheita olivat pohjoismaisen selvityksen pohjalta mm. nuorten toisen asteen koulutus, työmarkkinoille sijoittuminen ja koulupudokkuus sekä jokaiselle nuorelle taattava mahdollisuus jatko-opintoihin perusopetuksen jälkeen. Pohjoismaat ovat edelläkävijöitä elinikäisen oppimisen politiikan luomisessa. Pohdittavana oli myös taideaineiden asema pohjoismaisissa koulutusjärjestelmissä sekä esiopetuksen kehittäminen.

Osana globalisaatiohanketta "Nuorten ja aikuisten hyvä oppiminen" käynnistyivät aikuisten perustaitoja sekä luovuutta, innovaatiota ja yrittäjyyttä koskevat vertailevat selvitykset. Muita

teemoja aikuiskoulutuksessa ovat olleet ohjaus, tutkintojen kansalliset viitekehykset, aikuisten perustaidot ja aikuiskoulutuksen merkitys maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Aikaisempaa selvitystä eri Pohjoismaiden opettajankoulutuksesta jatkettiin erityisesti opettajankoulutuksen valintaa ja rekrytointia koskevalla vertailulla. Opettajankoulutusta koskeva Nordic Master -selvitys oli myös työn alla. Pohjoismaisen koulutustutkimuksen tilannekatsaus ja vertailu oli valmisteilla. Korkeakoulutuksen laatuun liittyviä kysymyksiä pohdittiin kansallisten laadunvarmistustoimijoiden yhteistyöhankkeen puitteissa. Muita esillä olleita keskusteluteemoja olivat tulevaisuuden osaamisvaatimukset, korkeakoulutuksen kansainvälinen markkinointi, eri Pohjoismaiden korkeakoulureformit ja eScience-kysymykset. Tiedon ja tietoisuuden lisääminen ilmastokysymyksistä on ollut esillä kouluyhteistyössä, jonka piirissä toteutettiin kouluille tarkoitettu erityinen pohjoismainen ilmastopäivä syksyllä 2009.

Pohjoismaisen kieliyhteistyön uudistunut organisaatio tuli voimaan vuoden 2009 alussa. Uudistuksen lähtökohtana oli yhteistyön vakiinnuttaminen ja keskittäminen sekä ulospäin suuntautuneen toiminnan vahvistaminen. Uudistuksen myötä päävastuu pohjoismaisesta kieliyhteistyöstä siirtyi kulttuuriministereiltä opetusministereille. Toimintavuonna käynnistyi sektorirajat ylittävä lapsille ja nuorille tarkoitettu kielikampanja tavoitteena pohjoismaisten kielten tuntemuksen lisääminen.

Ympäristö

Kertomusvuosi oli uuden *pohjoismaisen ympäristöyhteistyön toimintaohjelman* 2009–2012 ensimmäinen vuosi. Ympäristötoimintaohjelman tavoitteena on fokusoida yhteistyö kysymyksiin, joista on pohjoismaista hyötyä. Lisäksi se konkretisoi pohjoismaisen kestävä kehityksen strategian ympäristötavoitteita. Ohjelman pääteemat ovat *ilmasto ja ilma, meret ja rannikkovyöhykkeet, luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut sekä kestävä kulutus ja tuotanto*. Lisäksi ympäristösektorin työtä ohjaa ympäristömyrkkyyhin ja ilmastoon keskittyvä arktinen ympäristöstrategia.

Työryhmät vastaavat ohjelman toteutuksesta ennen kaikkea hankeyhteistyön kautta ja niiden työ tukee myös kansallista toimintaa ympäristöasioissa sekä Pohjoismaiden yhteistyötä suhteessa EU:hun ja kansainvälisiin prosesseihin. Tällä hetkellä neljällä työryhmällä on suomalainen sihteeri. Uudet työryhmät ovat *ilmasto ja ilma, vesiperäiset ekosysteemit, maaperäiset ekosysteemit, kemikaalit, jätteet, ympäristö ja talous* sekä *kestävä kulutus ja tuotanto*. Ympäristösektorin työryhmät julkaisevat *Pohjolan ympäristö* – uutiskirjettä ja kertomusvuonna esiteltiin lakkautetun *maa- ja metsätalouden ympäristöstrategioiden työryhmän (MJS)* toimintaa vuosina 1995–2008 sekä Pohjoismaiden panostusta ilmastokysymykseen.

Puheenjohtajuusohjelma

Islannin puheenjohtajuusohjelmassa ”Pohjoismainen kompassi” painotettiin globalisaatiota ja ilmastoasioita. Ympäristösektorilla Islanti keskittyi teemoihin ilmasto, biodiversiteetti, meri, luonnonsuojelu sekä kestävä kulutus ja tuotanto. Islannin kaudella esimerkiksi laadittiin karttapohjainen riskinarviointi Pohjois-Atlantille. Lisäksi Islanti järjesti Pohjoismaiden nuorille retken Vatnajökull-kansallispuistoon.

Muu pohjoismainen ympäristöyhteistyö

Vuonna 2008 ympäristösektorille myönnettiin globalisaatorahaa ns. COP15-työryhmän hoitamiin ilmastoneuvotteluja tukeviin projekteihin. Ilmastoneuvotteluja jatketaan Kööpenhaminan kokouksen jälkeenkin ja myös pohjoismaisen COP15-ryhmän toimiaikaa jatkettiin. Globalisaatorahoista tuetaan myös kansainvälisten elohopeasopimusneuvottelujen aloittamista, mitä voidaan pitää Pohjoismaiden yhteistyön tuloksena ja on tärkeää, että jatkossakin Pohjoismaat ottavat vastuuta neuvottelujen etenemisestä. Globalisaatiohankkeessa on tarkoitus tukea ensimmäistä kansainvälisen elohopea-sopimuksen neuvottelukokousta Tukholmassa kesällä 2010.

Pohjoismaiset ympäristöministerit tilasivat syksyllä 2007 esiselvityksen mahdollisuuksista lisätä yhteistyötä ja koordinaatiota biodiversiteettisopimusten välillä. Tämä oli seurausta teemakeskustelusta, jonka aiheena oli kansainvälinen ympäristöhallinto. Tuolloin päätettiin tukea YK:n uudistustyötä ja pidettiin tärkeänä, että myös ulkoasiainhallinto ja kansalaisyhteiskunta osallistuvat. Suomen valmisteleva selvitys valmistui kevään 2009 aikana ja aiheesta on tulossa seminaari keväällä 2010.

Pohjoismainen **ympäristömerkki Joutsen** täytti 20 vuotta 6.11.2009. Joutsenmerkin tavoitteena on kestävä kulutus kestävässä yhteiskunnassa. Merkintäkriteereitä kehitetään jatkuvasti ja vuonna 2009 esimerkiksi kiristettiin kosmetiikkatuotteiden vaatimuksia.

Pohjoismaisen ympäristörahoitusyhtiön NEFCOn vuosi oli aktiivinen. Investointipäätösten määrä oli aiempaa suurempi, yhteensä 27 miljoonaa euroa. Investointien ympäristövaikutuksia seurataan järjestelmällisesti ja ne olivat odotusten mukaisia. Oman peruspääomansa ja NMF-rahastonsa (Nordisk Miljöutvecklingsfond) ohella NEFCO hallinnoi useita rahastoja, jotka kertomusvuonna olivat arvoltaan yhteensä 290 miljoonaa euroa. Rahastot liittyvät Itämereen, arktiseen ja Barents-yhteistyöhön. Lisäksi NEFCO hallinnoi kahta hiilirahastoa, jotka ovat saavuttaneet suuren kiinnostuksen myös yksityissektorilla. Vuoden 2009 aikana käynnistyi myös yhteistyö NDF:n (Nordic Development Fund) kehitysmaihin suuntautuvien ilmastotoimien osalta.

Rakennus- ja asuntopolitiikka

Rakentamisen ja asumisen pohjoismainen yhteistyö toimii verkostona, jota Pohjoismaiden ministerineuvosto osaltaan tukee taloudellisesti.

Liikenne

Pohjoismainen liikennepoliittinen yhteistyö on hyödyllistä. Sitä tulee jatkaa, vaikka Pohjoismaiden ministerineuvoston alainen virallinen toiminta lakkaakin. Liikenneministerit pitävät yhteisen kesäkokouksen vuosittain. Lisäksi he kokoontuvat neuvonpitoon yleensä ennen EU:n liikenneministerineuvoston kokouksia.

Elinkeino- ja energiapolitiikka

Elinkeino-, energia- ja alueministerikokouksen teemana oli kestävä elinkeino- ja energiapolitiikka ja Pohjoismaiden rooli suunnannäyttäjänä Euroopassa ekotehokkaaseen talouteen siirtymisessä. Pohjoismaiden sähkömarkkinoiden kehittäminen oli yksi pääteemoista.

Elinkeinopolitiikka

Elinkeinopolitiikan virkamieskomitean (ÄK-N) painopistealueet kertomusvuonna olivat innovaatiopolitiikka, nuoret ja yrittäjyys, riskipääoman saanti (Venture Capital), hoitosektori sekä klusteriyhteistyö.

Vuoden alussa käynnistettiin arviointi nykyisen innovaatiopoliittisen ohjelman 2005–2010 tuloksista. Kertomusvuonna käytiin useita valmistelevia keskusteluja vuosiksi 2011–2013 suunnitellusta uudesta innovaatio-ohjelmasta ja lisäksi aiheesta järjestettiin lokakuussa Kööpenhaminassa laajahko erityisseminaari.

Keväällä 2009 elinkeinosektorilla valmisteltiin globalisaatiohankkeita koskevia ehdotuksia kolmella alueella: terveys ja hyvinvointi, energia ja liikenne sekä kulttuuri ja luovuus.

Virkamieskomitea tutustui keväällä myös käynnistämänsä Nordic Innovation Monitor -selvityksen tuloksiin, jossa verrataan Pohjoismaiden innovatiivisuutta eri sektoreilla tärkeimpien kilpailumaiden vastaaviin sektoreihin. Yleisesti ottaen Pohjoismaat selvisivät kansainvälisessä vertailussa varsin hyvin. Jokaisella Pohjoismaalla oli kuitenkin toisistaan eroavia heikkoja sektoreita. Selvitystä jaettiin laajasti Pohjoismaiden ao. viranomaisille ja sitä on Suomessa ja muissa Pohjoismaissa pidetty varsin hyödyllisenä, ja samasta aiheesta tehdään todennäköisesti myös jatkoselvitys.

Nordic Innovation Monitorin tulokset osoittivat, että Pohjoismailla on yrittäjyyspolitiikassaan selviä heikkouksia verrattuna muihin kehittyneisiin maihin. Tämän vuoksi päätettiin teettää konsulttityönä syventävä analyysi yrittäjyyspolitiikan tilasta eri Pohjoismaissa. Virkamieskomitean alaisuuteen perustettu viiteryhmä sai tehtäväkseen ohjata selvitystyötä.

Virkamieskomitea päätti yhdessä NICE:n ja Nordforskin kanssa käynnistää käyttäjävetoisia innovaatioita koskevan tutkimusohjelman osana huippututkimusaloitetta. Uusina globalisaatiohankkeina käynnistettiin vuoden lopussa energia ja liikenne sekä ympäristömyötäinen rakentaminen.

Energiapolitiikka

Energiapolitiikan yhteistyössä korostui sähkömarkkinoiden kehittäminen ja Pohjolan pysyminen edelläkävijänä uusiutuvassa energiassa ja energiatehokkuudessa. Islanti painotti puheenjohtajuus-vuotenaan energian merkitystä liikenteessä.

Sähkömarkkinoiden osalta ministerit päättivät kokouksessaan lokakuussa 2009 asettaa tavoitteeksi yhteiset sähkön vähittäismarkkinat Pohjoismaissa vuoteen 2015 mennessä, mikä päätös on osa edellisvuonna Uumajassa sovittua toimintasuunnitelmaa. Tähän liittyen ministerit myös kiirehtivät investointeja ja muita toimia, joilla lisätään tuntuvasti sähkön siirtoyhteyksiä maiden välillä. Ministerit keskustelivat Ruotsin ja Suomen jakamisesta nykyistä useampaan hinta-alueeseen Pohjoismaiden sähkömarkkinoilla. Ministerit pyysivät seuraavan vuoden kokoukseensa selvitystä uusiutuvan energian asettamista vaatimuksista Pohjoismaiden sähkömarkkinoiden toiminnalle. Näiden asioiden etenemisestä raportoidaan seuraavassa ministerikokouksessa.

Uusiutuvan energian alueella otettiin käyttöön laaja web-portaali, Nordic Energy Solutions. Lisäksi valmistui analyysi, joka liittyy EU:n uusituvan energian edistämisdirektiivin mukaisten joustavien tukimekanismien mahdolliseen käyttöön Pohjoismaissa. Tuulivoimateknologian tulevaisuuden näkymistä valmistui myös selvitys.

Energiatehokkuuden alueella pohjoismaisen yhteistyön kohteena olivat EU:n energiapalveludirektiivi ja julkinen sektori energiatehokkuuden edelläkävijäksi. Kertomusvuonna saatettiin loppuun seuraavat hankkeet ”Yhteinen kotitaloussähkön kulutuksen energiatehokkuuden tilastointimalli” ja ”Tekniikka-hankinnat pohjoismaisella tasolla” sekä käynnistettiin hanke ”Pohjoismainen yhteistyö energiamerkintään liittyvien kontrollitestien alueella”. Energiatehokkuusyhteistyössä on lisäksi panostettu edellä mainittuun web-portaaliin.

Kertomusvuonna laadittiin Pohjoismaiden energiapoliittisen yhteistyön toimintaohjelma vuosiksi 2010–2013.

Pohjoismaisessa yhteistyössä on pääministerien käynnistämä laaja globalisaatioaloite, jonka osana käynnistyi kaksi energiaan liittyvää hanketta ”energia ja liikenne” sekä ”ilmasto-myönteinen rakentaminen”.

Aluepolitiikka

Islannin puheenjohtajuusohjelmassa nostettiin aluepoliittisen yhteistyön osalta yliopistojen ja korkeakoulujen rooli ja merkitys alueiden kehittämisessä. Rahoitettiin asiaa koskeva selvitys, jota käsiteltiin Reykjavikissä kesäkuussa pidetyssä seminaarissa.

Virkamieskomiteaa työllisti erityisesti uuden yhteistyöohjelman käynnistäminen, Länsi-Pohjola-yhteistyö ja Nordregion -sopimuksen uudistaminen. Vuoden ensimmäisessä kokouksessa Brysselissä saatiin komission edustajien katsaus sektorin kannalta keskeisiin EU-asioihin.

Syksyllä 2008 hyväksyttiin uusi **yhteistyöohjelma (2009–2012)**, jonka konkretisointia ja vauhdittamista varten asetettiin neljä työryhmää. **Kaupunkipolitiikkaryhmän** aiheina ovat olleet ”kaupungit ja globalisaatio” ja ”kaupunkien rooli Itämeren alueella” ja selvitys kaupunkien toimista ilmastonmuutoksessa. **Maaseuturyhmän** aiheet keskittyivät palvelujen järjestämiseen maaseudulla ja selvitykseen maiden nykyisestä maaseutupolitiikasta. **Rajaseutuyhteistyöryhmä** järjesti Trondheimissa kesäkuussa rajaseutufoorumin ”Gränsregionalt Forum” ja teki laajan kartoituksen rajaseutuorganisaatioiden nykyisestä toiminnasta ja hyvistä yhteistyöhankkeista sekä kehitti yhteistyötä rajaestefoorumin (Gränshindersforum) ja rajaseututilastoa kehittävien tilastokeskusten kanssa. **”Kolmannen polven aluepolitiikka” – ryhmä** pohti alueellista yhteensovittamista ja kartoitti eri maiden näkemyksiä EU:n ”Alueellisen koheesion vihreään kirjaan” ja käynnisti selvityksen talouskriisin vaikutuksista alueelliseen kehitykseen.

Uuden rahoitusmallin mukaisesti rahoitusta hakivat ja saivat ne viisi organisaatiota, jotka edellisessä haussa saivat vain yksivuotisen sopimuksen. Näin ollen PMN rahoittaa vuonna 2010 kaikkia niitä kymmentä rajaseutuorganisaatiota, jotka olivat rahoituksen piirissä jo 2009.

Vuoden aikana hyväksyttiin **Nordregion uusi sopimus vuosille 2010–2012**. Painotus on edelleen tutkimuksessa, tieto-aidon kehittämisessä ja tiedonvälityksessä, mutta tulevaisuudessa laitoksen rooli taustatiedon tuottamisessa poliittiselle päätöksenteolle aluepolitiikan alalla tule korostumaan. Nordregio menestyi viime vuonna ns. suurissa Euroopan tasoisissa projektikilpailuissa ja tuotti myös jäsenvaltioiden laskuun räätälöityjä analyysejä ja raportteja (kuten alueellisen koheesion merkitys pohjoisilla alueilla ja pohjoisten alueiden kehittämispotentiaalit). Nordregion saaman perusrahoituksen osuus kokonais-

rahoituksesta on vuosi vuodelta pienentynyt, mikä pidemmällä aikavälillä vaikeuttaa uusien tutkimushankkeiden saamista. EU:n tutkimushankkeisiin tarvitaan omarahoitusta, jota katetaan perusrahoituksesta.

Pohjoismainen yhteistyö talous- ja finanssisektorilla

Pohjoismaiden valtiovarainministereiden tapaamisten teemana ovat olleet taloudellinen tilanne ja finanssi- ja talouskriisin tuomat haasteet. Kriisi on koskettanut Islantia muita Pohjoismaita huomattavasti rankemmin. Keskusteltiin elvytystoimenpiteistä sekä irtaantumisstrategioista. Koordinoiduille irtaantumistoimenpiteille on tarvetta ja poliittisesti kestävä exit-strategia on tärkeä koko Euroopalle. Talouspolitiikkaa on vakautettava, jotta julkisen talouden kestävyys voidaan turvata pidemmällä aikavälillä. Erityisen haasteen muodostaa vanhenevan väestön kasvava osuus. Keskustelua käytiin myös Pohjoismaiden roolista kansainvälisillä foorumeilla ja globaalin taloudellisen valtarakenteen muuttumisesta erityisesti Kiinan ja Intian kasvavan merkityksen takia sekä siitä, miten Pohjoismaat voisivat mahdollisesti vaikuttaa G20 agendaan ja valmisteluun.

Yhteispohjoismainen neuvotteluprosessi tietojenvaihtosopimusten aikaansaamiseksi ns. veroparatiisien kanssa eteni kertomusvuoden aikana. Hanke on saanut erittäin myönteistä julkisuutta muun muassa OECD:n piirissä ja sitä voidaan pitää erinomaisena esimerkkinä konkreettisesta pohjoismaisesta yhteistyöstä. Pohjoismaat ovat yhteisen neuvotteluprosessin myötä vahvistaneet neuvotteluasemaansa ja samalla on resursseja kyetty säästämään. Tähän mennessä on allekirjoitettu yhteensä kahdeksan tietojenvaihtosopimusta. Neuvotteluprosessi jatkuu vielä eräiden muiden veroparatiisien kanssa.

Yhteispohjoismaisen julkisen talouden kysymyksiin keskittyvän taloudellisen aikakausikirjan, Nordic Economic Policy Review, ensimmäinen numero on tekeillä aiheesta ”Fiscal Consequences of the Economic Crises”. Yleisesti todettiin, että rahoituskysymykset ovat ilmastoasioissa ehkä kaikkein hankalimpia.

Maa- ja metsätalous- sekä kalastus- ja elintarvikesektori

Maataloussektorilla tehtiin päätös pohjoismaisen ruokaohjelman ’Ny Nordisk Mat’-ohjelman jatkamisesta vuosina 2010- 2014. Tarkoitus on, että uusi ohjelma hyväksytään alkuvuodesta ja se saadaan käyntiin kevään aikana. NKJ:ssä (Maataloustutkimuksen pohjoismainen kontaktielin) tutkimuksen painopisteenä oli maatalous- ja ilmastonmuutos. Kertomusvuoden aikana selviteltiin myös mahdollisuutta sijoittaa sihteeristö pysyvästi NordForskin alaisuuteen. Geenivarojen osalta päätettiin perustaa Suomen vetämä työryhmä, jonka tavoitteena on löytää ratkaisumalli NordGenin toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tarkastelukohteena on erityisesti NordGenin organisaatiomalli ja toiminnan rahoitus ja aloitettiin myös suunnittelutyö kasvisektorin laboratorion laajentamiseksi. NordGenin eläinsektorin uudeksi johtajaksi valittiin ensimmäistä kertaa suomalainen, MTT:n erikoistutkija Juha Kantanen.

Kalasektorilla painopistealueena olivat ilmastonmuutosten vaikutukset. Lisäksi esillä oli ”resursrönteanalys” eli miten kalavaroista saadaan mahdollisimman hyvä kate pitkällä tähtäimellä. Alkuvuodesta perustettiin uusi valmisteleva työryhmä AG-Fisk, joka muodostettiin tieteellisen asiantuntijaryhmän (NAF) jäsenistä, loppuvuonna 2008 lopetetun Styrguppen för Miljö-Fisk Samarbete (MiFi) kalapuolen jäsenistä sekä EK-Fiskin kontaktihenkilöistä. Työryhmän tehtävänä on valita rahoitettavat projektit, päättää

projektirahoituksesta, hoitaa projektien seurantaan loppuraportin jakeluun asti sekä valmistella ja toteuttaa virkamieskokouksen päätöksiä.

Elintarvikesektorin työryhmät kokoontuivat vuoden aikana aktiivisesti. Ravitsemuksen puolella keskityttiin muun muassa uusien pohjoismaisten ravitsemussuositusten luomiseen ja toksikologian puolella jatkettiin nitraattihanketta ja käynnistettiin ”*Nanot elintarvikkeissa*” yhteistyöverkko. Elintarvikevalvonnan puolella painopisteenä oli valvonnan tehostaminen. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin puolella suunniteltiin eläinlääkinnällisten valmiusharjoitusten jatkoa ja niiden laajentamista osaksi EU:n Itämeristrategiaa. Elintarvikkeiden metodiikkakomitea keskittyi työssään laboratoriotulosten laadun ja jäljitettävyyden varmistamiseen.

Metsäsektorilla valmisteltiin Pohjoismaiden metsäministereiden vuonna 2008 antaman Selfossin julkilausuman toimeenpanoa. Julkilausumassa painotetaan metsien roolia ilmastonmuutoksen torjunnassa ja bioenergian lähteenä sekä myös vesiensuojelussa. Metsien ja ilmaston suhdetta käsiteltiin Islannin Isafjörðurissa pidetyssä ministereiden kesäkokouksessa. Julkilausuma on otettu huomioon mm. yhteispohjoismaisen

metsäntutkimuksen (SNS) ohjauksessa. Metsäntutkimuksessa ajankohtaista oli SNS:n ja Euroopan metsäinstituutin uuden Pohjois-Euroopan aluetoimiston (EFINORD) yhteistyön suunnittelu. SNS:n puheenjohtajuus siirtyi vuoden 2009 lopussa Suomelta Tanskalle. SNS:n ja EFINORD:in sihteeristöt sijaitsevat nyt samoissa tiloissa Kööpenhaminassa.

Kuluttaja-asiat

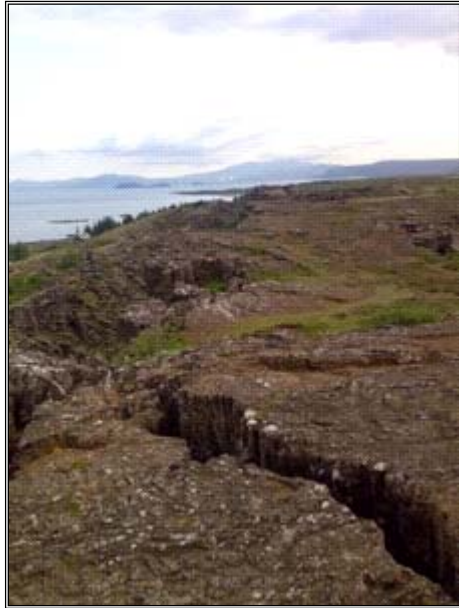
Vuoden 2006 alusta alkaen pohjoismainen *yhteistyö kuluttaja-asioissa on epävirallista*.

Kuluttaja-asioista vastaavien ministeriöiden virkamiehistä koostuva Pohjoismainen kuluttajaryhmä (Nordisk konsumentgrupp) kokoontui vuonna 2009 kaksi kertaa. Reykjavikissa toukokuussa pidetyssä kokouksessa olivat esillä ajankohtaiset kuluttaja-asiat Pohjoismaissa ja EU/ETA:ssa. Tukholmassa joulukuussa pidetyssä kokouksessa olivat esillä ajankohtaiset kuluttaja-asiat Pohjoismaissa sekä tutustuminen Ruotsin Yleiseen kuluttajavalituslautakuntaa (Allmänna reklamationsnämnden).

Sosiaali- ja terveystalitiikka

Pohjoismaiset sosiaali- ja terveysministerit (MR-S) kokoontuivat kesäkuussa Reykjavikissa. Esillä olivat talouskriisin ja influenssapandemian lisäksi pohjoismaisen hyvinvointimallin

kohtaamat globalisaatiohaasteet. Suomi näki tarpeellisena, että terveysministereiden linjaus influenssapandemian tilanne- ja ympäristöanalyysin tekemisestä toteutetaan. Pitkän tähtäimen varautumisen parantamiseksi on syytä tehdä uusi arvio siitä, voisiko yhteispohjoismainen rokotetuotanto olla osaratkaisu Pohjoismaiden jatkuvan varautumisen ylläpitoon.

Ministerit päättivät *Pohjoismaisen hammasmateriaalien koestuslaitoksen (NIOM)* muuttamisesta osakeyhtiöksi. Myös keskusteltiin uuden pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen Nordens Välfärdscenterin tehtäväkuvasta. Entisten yhteistyöalojen kuten vammaiskysymysten ja alkoholipolitiikan ohella NVC:n toivottiin kehittävän toimintaansa laajemman sosiaalipoliittisen yhteistyön suuntaan.

Sosiaali- ja terveystieteiden virkamieskomitean (ÄK-S) kokouksissa käsiteltiin useita teemoja, joista tärkeimmät olivat terveydenhuollon laadunmittaus, mielenterveyskysymykset ja e-terveys. Virkamieskomitean työtapojen ja kommunikaatiostrategian kehittämistä pohdittiin Kööpenhaminassa järjestetyssä seminaarissa.

Suomi on ainoa pohjoismainen jäsen **YK:n huumausainetoimikunnassa** (Commission on Narcotic Drugs) vuosina 2008–2011 ja hoiti pohjoismaisen yhteistyön koordinoinnin YK:n huumausainetoimikunnan 52. istunnossa Wienissä maaliskuussa. Pohjoismaat valmistelevat yhteisen huumausaineiden käytön ehkäisyä käsittelevän päätöslauselman, joka pöydätään YK:n huumausainetoimikunnan 53. istunnossa 2010.

Pohjoismaisessa huumausainefoorumissa käsiteltiin ajankohtaisia kansallisia huumausaineoloja sekä raportoitiin kansainvälisestä ja EU-huumausaineyhteistyöstä. Kokouksessa käytiin teemakeskustelu huumausaineiden käytön ehkäisystä. Jatkotyöskentelyn pohjaksi hyväksyttiin ehdotus päätöslauselmaksi YK:n huumausainetoimikunnalle. Päätöslauselma esiteltiin EU:n *Horisontaalisessa huumausainetyöryhmässä (HDG)*, sekä *EU–USA–troikkakokouksessa*.

Helsingissä järjestettiin toukokuussa pohjoismainen **rahapeliongelmaa koskeva konferenssi**. Konferenssin tavoitteena oli päivittää pohjoismainen tilanne peliongelman tutkimuksen, hoidon ja ehkäisyn alueella. Konferenssia edelsi workshop, jonka aiheena oli patologisten pelaajien hoito kognitiivisen käyttäytymismisterapian avulla.

Suomessa vuonna 2010 järjestettävää **Pohjoismaista perhekeskuskonferenssia** valmisteltiin yhteistyössä Ruotsin ja Norjan kanssa. Suomesta konferenssin järjestämiseen osallistuvat Lasten, nuorten ja perheiden politiikkaohjelma, sosiaali- ja terveysministeriö, terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Suomen kuntaliitto ja Mannerheimin lastensuojeluliitto sekä det Finlandsvenska kompetenscentret inom sociala området (FSKC).

Tasa-arvoyhteistyö

Vuoden 2009 aikana pohjoismaisessa tasa-arvoyhteistyössä on käsitelty ja kehitetty Islannin johdolla mm. vanhempainvapaita ja hoivapolitiikkaa, koulujen tasa-arvotyötä,

yhteiskunnallista ja taloudellista valtaa sekä avattu ilmastonmuutoksen ja talouskriisin sukupuolinäkökulmia. Islanti painotti ohjelmassaan Länsi-Pohjolan yhteistyötä ja järjesti YK:n Naisten aseman toimikunnan (CSW) istunnon yhteydessä New Yorkissa oheistapahtumia. Baltian yhteistyötä uudistettiin kokoamalla hallinnon ja kansalaisjärjestöjen edustajia keskustelufoorumiin talouskriisin sukupuolinäkökulmasta. Foorumi tuotti ideoita yhteistyöksi ja kartoitti hankkeille mahdollisia rahoituslähteitä mm. EU-rahastoista. Marraskuun ministerikokouksessa Islannin ministeri esitti huolensa Pohjolassa tapahtuvasta ihmiskaupasta.

Vuonna 2008 tasa-arvoministerit päättivät projektista, jonka yhtenä tavoitteena oli tuoda tasa-arvonäkökulmaa globalisaatiokeskusteluun, erityisesti ilmastonmuutosneuvotteluihin. Nordisk Summit ideoi ja ehdotti päättäjille, organisaatioille ja yksilöille toimenpiteitä sukupuolinäkökulman huomioimiseksi ilmastonmuutoksen vastaisessa työssä kuten naisten ja miesten erilainen asema ilmastonmuutoksen uhreina ja torjujina eri puolilla maailmaa ja niitä ongelmia, joita ilmastonmuutos aiheuttaa toisaalta pohjoisten alueiden metsästyksessä ja kalastuksesta toimeentulonsa saaville miehille ja toisaalta köyhien maaseutualueiden naisille etelässä.

Työelämää koskeva yhteistyö

Työelämän **ministerineuvosto (MR-A)** kokoontui marraskuussa Reykjavikissa. Pääaiheina olivat ”mobication” ja nuorisotyöttömyys. Lisäksi keskusteltiin siitä, miten osaavan työvoiman saatavuus turvataan myös taantumien jälkeen.

Mobication -keskustelu käytiin yhdessä Euroopan komission komissaari Spidlan sekä työmarkkina-osapuolten kanssa. *Mobication-käsite tulee sanoista ”mobility” ja ”education”*, millä tarkoitetaan systemaattista osaamisen kehittämistä liikkuvuuden edistämiseksi työmarkkinoilla sekä työmarkkinoiden, koulutuksen ja muun työmarkkinoiden ulkopuolisen elämän välillä. Ajatuksena on parantaa tietoa ja seuranta työmarkkinoiden osaamisvaatimuksista, lisätä kansainvälistä koordinaatiota asiassa sekä edistää koko työvoimapotentialin saamista työmarkkinoille. Taantumassa ole kysymys rahoituskriisistä, vaan rakennekriisistä, joka synnyttää uusia taitovaatimuksia läpi tuotantoketjujen. Tämä edellyttää voimavarojen kohdentamista elinikäiseen oppimiseen.

Ministerineuvosto päätti teettää kartoituksen niistä toimista, joita on käynnistetty **nuorisotyöttömyyden** nujertamiseksi Pohjoismaissa. Nuoret ovat erityisen haavoittuvaisia ja talouskriisi on nostanut nuorisotyöttömyyttä kaikissa Pohjoismaissa. Tärkeää on, että mukana ovat työministeriöiden lisäksi myös muut relevantit ministeriöt (STM, OPM).

Työelämän virkamieskomiteassa (ÄK-A) keskusteltiin globalisaatioaloitteista ja päätettiin hoitaa MR-A:lle kuuluvat ”Terveys ja hyvinvointi”- hankkeet, minkä lisäksi osallistutaan aktiivisesti niihin hankkeisiin, joissa MR-A on merkitty toissijaiseksi vastuutahoksi. Työskentelytapojen tehostamiseksi **päätettiin tehdä jaostojen itsearviointi kolmelta viimeiseltä vuodelta**. Nordjobb-hankkeelle myönnettiin lisärahoitusta.

Työoikeusjaostossa käsiteltiin seuraavia asioita: Pohjoismainen työoikeusmalli suhteessa Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomioihin, globalisaatio, EU:n vuokratyödirektiivin täytäntöönpano, perhevapaat eli vanhempainvapaadirektiivi sekä raskaussuojeludirektiivi.

Vuonna 2009 tuli voimaan uusi työelämäalan yhteistyöohjelma (vuosille 2009–2012), joka sisältää työympäristöalaa koskevat tavoitteet. **Työympäristöjaostossa** edistettiin parempaa työympäristöä ja työhyvinvointia pääasiassa projektitoiminnan kautta. Suomen aloitteesta ja johdolla toteutettu, vuoden 2008 lopussa valmistunut hanke, jossa vertaillaan eri maiden työympäristöpolitiikkaa keskenään sekä EU:n linjauksiin, esiteltiin eri foorumeilla ja se sai huomiota osakseen myös EU:ssa. Muut vuonna 2009 päättyneet hankkeet koskivat mm. sertifiointia työsuojeluvalvonnan keinona, turvallisuuskulttuuria rakennusosalalla, työelämän myönteisiä tekijöitä ja TULE-sairauksien mittausta. Ministerineuvoston sihteeristön uusi tulkinta projektien hallinnoinnista on merkinnyt työympäristöviranomaisten yhteistyön osittaista loppumista, mitä kaikissa maissa on pidetty valitettavana.

Työmarkkinajaosto myönsi rahaa ikääntyneiden työelämää koskevalle hankkeelle, jonka päävastuu on ÄK-S:llä, ja jaostossa käsiteltiin myös oman alan globalisaatiohankkeita, jotka liittyvät mm. maahanmuuttoon sekä ikääntyneiden osallistumiseen työelämään.

Lainsäädäntöyhteistyö ja muu oikeudellinen yhteistyö

Pohjoismaisen oikeudellisen alan yhteistyön tavoitteena on edistää maiden lainsäädännön samankaltaisuutta ja siten poistaa rajaesteitä ja helpottaa pohjoismaalaisten keskinäisiä kontakteja. Työ on pitkäjänteistä ja sen pohjana ovat käytännön lainsäädäntöhankkeet, yhteispohjoismaiset työryhmät ja virkamiesten epävirallinen yhteistyö.

Laaja pohjoismainen väkivaltatutkimushanke valmistui keväällä 2009. Uutena hankkeena vuoden aikana on aloitettu selvitys pohjoismaisen velkajärjestelysopimuksen tarpeesta. Osana Islannin puheenjohtajuuskautta järjestettiin marraskuussa internetjulkaisujen vastuuta koskeva seminaari.

Vuoden 2009 oikeusministerikokous pidettiin kesäkuussa Hellassa, Etelä-Islannissa ja teemat olivat mm. talouskriisi ja talousrikollisuuden torjunta, järjestäytynyt rikollisuus ja poliisi-yhteistyö sekä kansainvälistä kauppaa koskevaan CISG-sopimukseen tehdyn varauman poistaminen.

Rajaturvallisuusalan yhteistyö

Rajavartiolaitos on osallistunut vuosittain pohjoismaiseen rannikkovartioryhteyshän, joka koostuu Pohjoismaiden merellisestä rajaturvallisuudesta, meripelastuksesta ja ympäristön suojelusta vastaavista viranomaisista. Kokouksissa ja yhteistoiminnassa on keskitytty tiedonvaihtoon parhaiden käytänteiden löytämiseksi sekä kehitetty operatiivista yhteistyötä pohjoisen Itämeren alueella.

Maahanmuutto- ja kansalaisuusasiat

Kertomusvuoden alkupuoliskolla Norja toimi pohjoismaisen virkamiestasaisen yhteistyöryhmän NSHF:n (Nordisk samrådsgrupp på hög nivå i flyktingfrågor) puheenjohtajana ja kesäkuun ministerikokouksen jälkeen Suomi. NSHF:n ja siihen liittyvässä ministerikokouksissa vaihdetaan hyödyllisiä tietoja maahanmuutto- ja turvapaikka-asioissa, paluun ja palauttamisen lisäksi käsitellään myös muun muassa uudelleensijoittamista ja työperäistä maahanmuuttoa.

Pohjoismaat vaihtavat kansalaisuusasioissa tilastotietoja sekä tietoja lainsäädännön ja hallintokäytäntöjen muutoksista. Työryhmän puheenjohtajuus on kiertävä ja kertomusvuonna puheenjohtajana toimi Tanska. Vuonna 2006 Pohjoismaat käynnistivät neuvottelut pohjoismaisen kansalaisuussopimuksen uudistamisesta. Neuvottelut saatiin päätökseen joulukuussa 2008 ja sopimuksen voimaansaattaminen eri Pohjoismaissa käynnistyi vuoden 2009 alussa.

Ihmiskaupan vastainen työ

Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) ihmiskaupan vastainen työryhmä (Council of Baltic Sea States Task Force against Trafficking in Human Beings) jatkoi jäsenmaiden ihmiskaupan vastaista yhteistyötä. Työryhmän toimintaan osallistuvat Pohjoismaiden lisäksi Baltian maat, Saksa, Puola ja Venäjä. Työryhmä järjesti marraskuussa 2009 Helsingissä vuorollaan jokaisessa jäsenmaassa toteutettavan ihmiskauppa-aiheisen koulutusseminaarin ulkomaiden edustustoille. Lisäksi työryhmä toteutti yhdessä UNODC:n kanssa selvityksen viranomaisten ja kolmannen sektorin ihmiskaupan vastaisesta yhteistyöstä jäsenmaissa. Tulokset julkaistiin joulukuussa Tukholmassa.

Pelastusalan yhteistyö

Pelastusosaston pohjoismainen yhteistyö tiivistyi merkittävästi vuoden 2009 aikana. Vakiintuneiden yhteistyömuotojen rinnalle syntyi kaksi uutta pysyväksi tarkoitettua kokousmuotoa: pohjoismaisten pelastuspalvelusta vastaavien ministerien kokous ja eri kansainvälisissä organisaatioissa tehtävää työtä pohjoismaisella tasolla koordinoiva Nordiskt mötesforum. Myös poliittisluonteinen keskustelu ministeriötason pohjoismaisissa kokouksissa

lisääntyi kun Stoltenbergin raportti ehdotuksineen yhteispohjoismaisesta katastrofi-muodostelmasta julkaistiin helmikuussa 2009. Pohjoismaiset pelastusylijohtajat tapasivat syyskuussa Sigtunassa Ruotsissa.

Pelastuspalvelusta vastaavien ministerien kokoukset

Pohjoismaiset pelastuspalvelusta vastaavat ministerit pitivät ensimmäisen kerran yhteisen kokouksen Haagan linnassa Tukholmassa huhtikuussa. Kokouksen päätteeksi annettiin ns. Haagan julistus, jolla tähdätään pohjoismaisen yhteistyön tiivistämiseen kuudella erikseen määritellyllä toiminta-alueella: laajennettu pelastustoiminnan Nordred -yhteistyö, harjoitukset ja koulutus, CBRN (kemialliset, biologiset, radiologiset ja ydinaineet), kriisiviestintä, vapaaehtoisten käyttö sekä tutkimus ja kehitys. Norja isännöi toisen ministerikokouksen joulukuussa Oslolla. Tässä kokouksessa päätettiin laajentaa yhteistyötä taktiseen palon-ehkäisyyn sekä CBRN -kapasiteettien etukäteissijoittamiseen toiseen Pohjoismaahan suurten yleisötapahdumien ollessa kysymyksessä.

Nordiskt mötesforum

Haagan julistuksessa toimenpiteiden toteutumisen seuranta annettiin ministeriötason koordinaatiokokoukselle Nordiskt mötesforumille. Mötesforumin alkuperäinen tarkoitus oli sovittaa yhteen eri kansainvälisillä foorumeilla (EU, YK, NATO, NORDRED) tapahtuvaa pohjoismaista yhteistyötä. Mötesforum kokoontuu edelleen kahdesti vuodessa Brysselissä, vuoden 2009 toinen kokous pidettiin syyskuussa. Nordiskt mötesforum kokoontuu ns. ministerikokoukokoonpanossa ainakin kaksi kertaa ennen pelastuspalvelusta vastaavien ministereiden kokousta siinä maassa, joka on vuorollaan järjestelyvastuussa.

NORDRED

Nordred on Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin välinen sopimus yli rajojen ulottuvasta pelastusyhteistyöstä ja avunannosta onnettomuustapauksissa. Suomi toimi Nordred -sopimukseen perustuvan pelastuspalveluyhteistyön puheenjohtajamaana kesäkuuhun 2009, jolloin puheenjohtajuus siirtyi Norjalle. Kertomusvuosi oli Pohjoismaiden kesken vuonna 1989 solmitun Nordred-sopimuksen 20-vuotisjuhlavuosi. Juhlakonferenssiin osallistui 120 edustajaa pohjoismaisen pelastustoiminnan kaikilta yhteistyötahoilta. Nordred-sopimuksen juhlateemana oli sopimuksen tulevaisuus ja erityisesti sopimuksen suhde muuhun

pohjoismaiseen ja Itämeren ja Barentsin alueella tapahtuvaan yhteistyöhön sekä EU:n pelastuspalvelumekanismiin. Syksyn kokouksessa teemana oli Haagan julistuksen toimeksi-
anto eli tehtävät pelastustoimen yhteistyön kehittämisestä Nordred -yhteistyön pohjalta. Muita Nordred -yhteistyöryhmässä esillä olleita aiheita ovat olleet maakohtaisten ajankohtais-
katsausten lisäksi Tanskan, Ruotsin ja Suomen hallinnolliset organisaatio-muutokset, Barents
Rescue 2009 -harjoitus, muut suuret kansalliset ja kansainväliset harjoitukset sekä
mahdollisuudet pohjoismaiseen pelastusalan koulutusyhteistyöhön.

Pohjoismainen palonehkäisy-yhteistyö

Vuosittain pidettävä pohjoismainen palonehkäisykokous oli viime vuonna syyskuussa
Reykjavikissa Islannissa. Kokouksen keskusteluaiheita olivat muun muassa tapahtuneet
vakavat rakennuspalot ja niiden seurauksena käynnistetyt toimenpiteet sekä valmisteilla
olevat säädösmuutokset.

Pohjoismainen pelastuspalveluiden tilastokokous

Vuoden 2009 pohjoismainen pelastuspalveluiden tilastokokous pidettiin syyskuussa
Kööpenhaminassa Tanskassa. Keskustelut liittyivät mm. palotapaturmien tilastointiin,
tanskalaisten uuteen ODIN tilastointijärjestelmään, jossa hyödynnetään suomalaista PRONTO
-konseptia, sekä mahdollisiin uusiin yhteistyöalueisiin tulevaisuudessa.

Pohjoismainen yhteistyö paikkatietojen käytössä kriisinhallinnassa

Pohjoismainen yhteistyöryhmä (GIS i krishantering), joka koostuu kriisinhallinnan sekä
maanmittauslaitosten vastaavista viranomaisista, kokoontui vuonna 2009 huhtikuussa
Tukholmassa Ruotsissa ja marraskuussa Reykjavikissa Islannissa. Tukholman kokouksessa
käsiteltiin mm. yhteistyötä laserkeilauskäytännöissä Torniojokilaaksossa.

Poliisiyhteistyö

Pohjoismainen poliisiyhteistyö kehitty samanaikaisesti muun kansainvälisen yhteistyön
kanssa. Vuonna 2008 poliisiylijohtajat
päättivät pohjoismaisen yhteistyön uudes-
ta rakenteesta ja raportointimallista.,
jonka mukaan kaikki pohjoismaiset työ-
ryhmät raportoivat toiminnastaan poliisi-
ylijohtajille vuonna 2009.

PTN-toiminnasta (Polis och tull i Norden) suoritettu ulkopuolinen
evaluointi on käytetty hyväksi toiminnan
kehittämisessä. Vuonna 2009 maiden
poliisiylijohtajat ja tullin pääjohtajat
vahvistivat uuden mandaatin PTN-yhteis-
työlle. Erityisesti operatiivista yhteistyötä

on kehitetty. Toiminnan suuntaamisessa hyödynnetään yhteisesti tuotettua NOCTA -raporttia
(Nordic Organised Crime Threat Assessment) ja tiedustelupäälliköt tapaavat säännöllisesti

päättääkseen yhteisistä analyysi- tai tutkintaryhmistä. Vuonna 2009 perustettiin ensimmäinen yhteispohjoismainen tutkintaryhmä, johon kaikki Pohjoismaat osallistuvat.

PTN -yhdyshenkilöt muodostavat laajan yhteistyöverkoston, jonka tehtävänä on toimia kaikkien Pohjoismaiden nimissä ja ylläpitää sekä kehittää suhteita sijoituspaikkansa viranomaisiin. Tämä yhdyshenkilötoiminta on ollut esimerkkinä kehitettäessä yhdyshenkilötoimintaa muualla. Esimerkiksi Suomella ja Norjalla on yhteinen yhdyshenkilötoimisto Malagassa ja tulevasta yhteistoimistosta Pekingissä on jo sovittu Tanskan kanssa.

Suomen aloitteesta poliisiylijohtajat päättivät kertomusvuonna, että pohjoismainen poliisisopimus vuodelta 2002 on tarpeellista uudistaa. Uusi sopimus valmistuu vuonna 2010.

Yhteistyö saamelaisasioissa

Pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin selvitteli vuoden aikana kysymyksiä, jotka liittyvät pohjoismaisen saamelaissopimusluonnoksen mahdolliseen jatkovalmisteluun. Saamelaisasioiden yhteensovittamisesta vastaavat ministerit (saameministerit) ja saamelaiskäräjien puheenjohtajat (saamepresidentit) antoivat vuoden 2008 yhteiskokouksessa virkamieselimen tehtäväksi selvittää Norjan puheenjohtajuuskaudella kertomusvuonna, millä tavoin mahdolliset sopimusneuvottelut tulisi käytännössä toteuttaa. Saameministerien ja saamepresidenttien vuoden 2009 yhteiskokous siirtyi pidettäväksi vuonna 2010.

Virkamieselin käsitteli myös valtionrajat ylittävää yhteistyötä alkuperäiskansa-asioissa, ilmastonmuutosta ja alkuperäiskansojen osallistumista ilmastonmuutokseen liittyvien kysymysten kansalliseen ja kansainväliseen käsittelyyn sekä eräitä muita saamelaisasioita ja yhteispohjoismaisia saamelaiskysymyksiä kuten Norjan, Ruotsin ja Suomen lapsiasiamiesten yhteistä kertomusta saamelaislasten ja nuorten osallistumisoikeuksista ja vaikuttamisesta.

Pohjoismainen yhteistyö saamelaisasioissa tapahtuu yhtäältä Pohjoismaiden neuvoston suositukseen no 13/1962 perustuvan Pohjoismaisen saamelaisasiain virkamieselimen puitteissa ja toisaalta Pohjoismaiden ministerineuvoston löyhässä (ei omaa ministerineuvostoa) yhteydessä saamelaisasioiden yhteensovittamisesta Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa vastaavien ministerien, ja näiden maiden saamelaiskäräjien puheenjohtajien säännöllisten kokousten (jäljempänä yhteiskokous) muodossa. Saamelaisasiat kuuluvat Suomessa oikeusministerille, Ruotsissa maatalousministerille sekä Norjassa työ- ja integraatioministerille.

Virkamieselin koostuu Suomen, Ruotsin ja Norjan valtuuskunnista, joissa kussakin on yhteensä vähintään kolme virkamiestä asianomaisen maan hallitusta ja saamelaiskäräjiä edustamassa. Suomen valtuuskunnassa on viisi jäsentä, joista neljä edustaa hallitusta ja yksi Saamelaiskäräjiä. Valtuuskunnan nimeää valtioneuvosto neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Virkamieselin kokoontuu yleensä kaksi kertaa vuodessa. Kokoukset pidetään virkamieselimen kulloisessakin puheenjohtajamaassa (vaihtuu vuosittain eikä seuraa Pohjois-

maiden neuvoston tai ministerineuvoston puheenjohtajuutta). Vuonna 2009 puheenjohtajamaana oli Norja.

Yhteiskokouksia varten ei ole perustettu erillistä valmisteluelintä, vaan niiden valmistelusta huolehtii Pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin. Virkamieselin hoitaa myös kokouksissa tehtyjen päätösten toimeenpanon. Ministerineuvoston sihteeristön edustajalla on oikeus osallistua virkamieselimen kokouksiin ja hänet kutsutaan myös yhteiskokouksiin.

LIITTEET

Liite 1: Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti vuonna 2009

Maiden maksuosuudet

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti oli **912 759 000** (ml. siirtyvät erät) Tanskan kruunua. Eri Pohjoismaiden maksuosuudet määräytyvät maiden bruttokansantulon perusteella. Itsehallintoalueet eivät osallistu Pohjoismaiden ministerineuvoston toiminnan rahoittamiseen.

Maa	%-osuus	DKK
Ruotsi	31,6 %	288.899.000
Norja	27,4 %	278.693.000
Tanska	22,3 %	143.321.000
Suomi,	17,5 %,	169.187.000
Islanti	1,2 %	10.689.000
Yhteensä	100 %	890 790 000 (M€ n. 120)

Vaihtokurssi: 7,46 DKK = 1€

Budjetti pääalueittain

Koulutus, tutkimus ja työelämäpolitiikka	26,2 %
Kulttuuri-, tasa-arvo- ja lainsäädäntöpolitiikka	18,9 %
Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka, sosiaali- ja talouspolitiikka	17,3 %
Yhteistyöministerit, Sihteeristö ja muut yhteiset toiminnot	11,4 %
Naapuruuspolitiikka	10,6 %
Ympäristö- ja resurssipolitiikka	8,8 %
Globalisaatioaloitteet	6,8 %
Yhteensä	100,0 %

Budjetti momenteittain tilattavissa painettuna versiona, löytyy myös verkosta tanskaksi osoitteesta:http://www.norden.org/da/publikationer/publikationer/2008-759/at_download/publicationfile sekä tiivistelmä suomeksi osoitteesta:
http://www.norden.org/da/publikationer/publikationer/2008-767/at_download/publicationfile

LIITE 2: Pohjoismaiset kokoukset, seminaarit ja konferenssit vuonna 2009

POHJOISMAISEN YHTEISTYÖN POLIITTISET SUUNTAVIIKAT

Pääministereiden yhteistyö

26.–27.2.	Den Blå Lagune, Islanti	Globalisaatiofoorumi
14.–15.6.	Egilstadir, Islanti	Pohjoismaiden pääministereiden kesäkokous
26.–27.10.	Tukholma	PN:n istunnon yhteydessä: Pohjoismaiden pääministerit N5 ja Pohjoismaiden ja Baltian maiden pääministerit NB8

Pohjoismainen turvallisuus- ja puolustuspoliittinen yhteistyö

12.–13.5.	Islanti	Pohjoismaiden puolustusministerit
9.6.	Reykjavik	Pohjoismaiden ulkoministerit
21.8.	Reykjavik	NB8 Pohjoismaiden ja Baltian maiden ulkoministerit
28.10.	Tukholma	Pohjoismaiden ulkoministerit PN:n istunnon yhteydessä
28.10.	Tukholma	Pohjoismaiden puolustusministerit PN:n istunnon yhteydessä

Yhteistyöministerien yhteistyö

5.–6.3.	Kööpenhamina	Yhteistyöministerit
9.–12.6.	Stykkishólmur, Islanti	Yhteistyöministerit
1.–2.9.	Islanti	Yhteistyöministerit
26.–28.10.	Tukholma	Yhteistyöministerit PN:n istunnon yhteydessä
3.–4.12.	Kööpenhamina	Yhteistyöministerit
<i>Yhteistyökomitea (NSK)</i>		
22.1.	Reykjavik	Yhteistyökomitea
5.–6.3.	Kööpenhamina	Yhteistyökomitea
21.4.	Tórshavn, Färsaaret	Yhteistyökomitea
9.–12.6.	Stykkishólmur, Islanti	Yhteistyökomitea
1.–2.9.	Islanti	Yhteistyökomitea
1.10.	Kööpenhamina	Yhteistyökomitea
26.–28.10.	Tukholma	Yhteistyökomitea PN:n istunnon yhteydessä
9.12.	Kööpenhamina	Yhteistyökomitea

Ulkomaankauppaa koskeva yhteistyö

27.–28.4.	Reykjavik	Pohjoismaiden ja balttien välinen yhteistyökokous vientivalvonnan alalla
3.6.	Tukholma	Pohjoismaiset valtiosihteerit
8.–9.6.	Reykjavik	Pohjoismaiset ulkoministerit käsittelivät myös finanssikriisiä
28.10.	Tukholma	Ulkomaankauppaministerit PN istunnon yhteydessä
10.–11.12.	Oslo	Pohjoismaiden ja balttien välinen yhteistyökokous vientivalvonnan alalla

Yhteistyö kehityskysymyksissä

24.–25.3.	Lontoo	Nordic+ osastopäällikkökokous
-----------	--------	-------------------------------

Pohjoismainen kehitysrahasto NDF

4.3.	Helsinki	NDF:n johtokunta
3.6.	Tukholma	NDF:n johtokunta
8.9.	Helsinki	NDF:n johtokunta
8.12.	Helsinki	NDF:n johtokunta

Pohjoismainen yhteistyö Maailmanpankissa ja alueellisissa kehitysrahoituslaitoksissa

tammikuu	Kööpenhamina	Yhteispohjoismainen koordinaatiokokous
----------	--------------	--

HORISONTAALISET KYSYMYKSET

Rajaesteet ja pohjoismaalaisten arkielämän helpottaminen

26.10.	Tukholma	Rajaestefoorumi PN:n istunnon yhteydessä
--------	----------	--

Kestävä kehitys

8.-9.9.	Kööpenhamina	Nordic Climate Solutions
14.-15.9.	Reykjavik	Autot ja laivat: kestävä energia
11.11.	Kööpenhamina	Kehityskasvatus
16.12.	Kööpenhamina	Sivutapahtuma COP15:n yhteydessä ”Könn och klimat”

Pohjoinen ulottuvuus, lähialueet ja alueneuvostot

1 x vuosi	Venäjä	valtakunnallinen ydinvoimalaitosvalmiusharjoitus Suomi yhdessä Ruotsin ja Norjan kanssa tarkkailijoina
syyskuu	Pietari	Yhteiskokous, jossa mukana Arktinen neuvosto, Barentsin euroarktinen neuvosto, Itämeren valtioiden neuvosto, Pohjoismaiden ministerineuvosto sekä EU- puheenjohtaja Ruotsi ja Euroopan komissio.
marraskuu	Tukholma	Pohjoisen ulottuvuuden korkeiden virkamiesten kokous

Nuorisoyhteistyö

25.-26.10.	Tukholma	Nuorten Pohjoismaiden neuvoston (NPN) istunto
------------	----------	---

Itsehallintoalueiden asema ja osallistuminen

Itsehallintoalueet Ahvenanmaa, Färsaaret ja Grönlanti osallistuneet PMN:n kokouksiin ja työryhmiin Ahvenanmaan asiakirjan myöntämissä rajoissa.

POHJOISMAINEN YHTEISTYÖ ERI SEKTOREILLA

Yhteistyö kulttuuripolitiikan alalla

MR-kokoukset

6.5.	Eldborg/den Blå Lagune	MR-K
29.10.	Tukholma	MR-K

EK-kokoukset

18.2.	Kööpenhamina	ÄK-K
2.4.	Islanti	ÄK-K
23.9.	Mývatn, Islanti	ÄK-K
3.12.	Kööpenhamina	ÄK-K

Pohjoismaiset kulttuurifoorumit

21.4.	Reykjavik	Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön uusien rakenteiden arviointi pohjoismaisten toimijoiden kesken - kulttuurifoorumi nro 1
26.–27.8.	Tórshavn, Färsaaret	Pohjoismaisen kulttuuriyhteistyön uusien rakenteiden arviointi pohjoismaisten toimijoiden ja sidosryhmien kesken - kulttuurifoorumi nr 2
11.–12.9.	Espoo	Luova talous Pohjois-Euroopassa; Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuus -kulttuurifoorumi 3
23.–24.11.	Berliini	Pohjoismaisen kulttuurin esittely maailmalla -kulttuurifoorumi nro 4

Pohjoismainen lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitea NORDBUK

19.5.	Akureyri, Islanti	NORDBUK
26.11.	Hornbæk, Tanska	NORDBUK

Koulutus ja tutkimusalan yhteistyö

12.2.	Kööpenhamina	Koulutuksen ja tutkimuksen virkamieskomitea ÄK-U
22.4.	Islanti	Opetusministerineuvosto MR-U
28.5.	Kööpenhamina	Koulutuksen ja tutkimuksen virkamieskomitea ÄK-U
17.9.	Kööpenhamina	Koulutuksen ja tutkimuksen virkamieskomitea ÄK-U
28.10.	Tukholma	Opetusministerineuvosto MR-U
8.12.	Kööpenhamina	Koulutuksen ja tutkimuksen virkamieskomitea ÄK-U

Pohjoismaiset ympäristökokoukset 2009

19.1.	Kööpenhamina	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunta
10.3.	Kööpenhamina	Ympäristövirkamieskomitean kokous
24.–25.3.	Snekkersten (Tanska)	Ympäristötoimintaohjelman seminaari
26.3.	Kööpenhamina	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunta
25.–26.5.	Islanti	Ympäristöministerikokous
26.5.	Keflavik (Islanti)	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunta
26.8.	Islanti	Ympäristövirkamieskomitean kokous
27.8.	Islanti	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunta
6.10.	puhelinkokous	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunta
27.10.	Tukholma	Ympäristövirkamieskomitean kokous
28.10.	Tukholma	Pohjoismaiden neuvoston ympäristövaliokunnan ja ympäristöministereiden kokous
28.10.	Tukholma	Ympäristöministerikokous
24.11.	Kööpenhamina	Ympäristövirkamieskomitean työvaliokunnan kokous

temaattisia kokouksia ja seminaareja
useita kokouksia

4 kokousta

ympäristöministerineuvoston työryhmät ja
puheenjohtajamaa järjestäjinä
NEFCOn hallitus

Elinkeino- ja energiapolitiikka

Elinkeinopolitiikan virkamieskomitea (ÄK-N)

29.1.	Kööpenhamina	ÄK-N:n kokous
31.3.	Reykjavik	ÄK-N:n kokous
14.5.	Kööpenhamina	ÄK-N:n kokous

4.6.	Tukholma	NICen järjestämä seminaari Nordic Seed Capital Summit
3.9.	Kööpenhaminan	NICen järjestämä seminaari Nordic Public InvestorSummit
25.6.	Reykjavik	ÄK-NE:n kokous
19.10.	Kööpenhamina	Innovaatiopoliittista ohjelmaa 2011–2013 koskeva seminaari
20.10.	Kööpenhamina	ÄK-N:n kokous
<i>Energiapolitiikan virkamieskomitean (ÄK-E) kokoukset vuonna 2009:</i>		
30.1	Kööpenhamina	ÄK-E:n kokous
1.4.	Reykjavik	ÄK-E:n kokous
12.5.	Kööpenhamina	ÄK-E:n kokous
15.6.	Puhelinkokous	ÄK-E:n kokous
25.6.	Reykjavik	ÄK-NE:n kokous
21.10.	Kööpenhamina	ÄK-E:n kokous

Aluepolitiikka

3.-4.6.	Trondheim	Gränsregional Forum
<i>Aluepolitiikan virkamieskomitea (ÄK-R)</i>		
27.1	Bryssel	ÄK-R:n kokous
31.3	Reykjavik	ÄK-R:n kokous
12.5	Kööpenhamina	ÄK-R:n kokous
25.6	Reykjavik	ÄK-R:n kokous
26.11	Tukholma	ÄK-R:n kokous
26.11	Tukholma	ÄK-R:n ja Nordregion hallituksen yhteiskokous
<i>Elinkeino- ja energiapolitiikan virkamieskomitean (ÄK-NE) ja aluepolitiikan virkamieskomitean (ÄK-R) yhteiskokoukset:</i>		
31.3	Reykjavik	ÄK-NE:n ja ÄK-R:n yhteiskokous
25.6	Reykjavik	ÄK-NE:n ja ÄK-R:n yhteiskokous

Pohjoismainen yhteistyö talous- ja finanssisektorilla vuonna 2009

6.3.	Tukholma	ÄK-Finans
20.4.	Kööpenhamina	ÄK-Finans
9.6.	Reykjavik	ÄK-Finans
9.9.	Kööpenhamina	ÄK-Finans
4.12.	Kööpenhamina	MR-Finans

Maa- ja metsätalous- sekä kalastus- ja elintarvikesektori

Eksekutiv

17.3.	Reykjavik	EK-FJLS Eksekutiv
25.9.	Kööpenhamina	EK-FJLS Eksekutiv
<i>Maatalousalan virkamieskomitea</i>		
18.–19.3.	Reykjavik	EK-FJLS maa- metsätalous
25.5.	Kööpenhamina	EK-FJLS maa- ja metsätalous
2.7.	Isafjodur, Islanti	Ministerineuvoston kesäkokous
26.11.	Kööpenhamina	EK-FJLS maa- ja metsätalous
<i>Metsätalouden virkamieskomitea</i>		
18.–19.3.	Reykjavik	EK-FJLS maa- ja metsätalous
25.5.	Kööpenhamina	EK-FJLS maa- ja metsätalous
2.7.	Isafjodur, Islanti	Ministerineuvoston kesäkokous

26.11.	Kööpenhamina	EK-FJLS maa- ja metsätalous
	<i>Kalatalouden virkamieskomitea</i>	
20.–21.1.	Kööpenhamina	AG-Fisk perustava kokous
13.5.	Reykjavik	EK-FISK
14.5.	Reykjavik	Nordismöte
15.5.	Reykjavik	AG-Fisk
2.7.	Isafjodur	Ministermöte/Sommarmöte
24.11.	Reykjavik	AG-Fisk
25.11.	Reykjavik	Seminar om Havförvaltning
26.11.	Reykjavik	EK-FISK
	<i>Elintarvikealan virkamieskomitea</i>	
5.1.	Islanti	Kokous Islannin puheenjohtajiston ja NMRS kanssa
8.1.	Kööpenhamina	Työryhmäsihteeristö
16.–27.1.	Kööpenhamina	NKMT
29.–30.1.	Oslo	NMDD
4.-5.2.	Helsinki	NMF
19.-20.2.	Malmö	Tilsynskonference
18.3.	Islanti	Seminar 'Healthier choices'
19.-20.3.	Islanti	EK-FJLS elintarvike
11.5.	Berliini	Afslutning på transnational call, SAFEFOODERA
28.–29.5.	Visby	NB8-HL
2.-3.7.	Isafjodur	Ministerineuvoston kesäkokous
18.8.	Kööpenhamina	Työryhmäsihteeristö
21.–25.8.	Islanti	NMKL vuosikokous
3.-4.9.	Suomi	NKMT
17.-18.9.	Tanska	NMDD
24.-25.9.	Islanti	NMF
27.-29.10.	Tukholma	Nordisk Råd session
26.10.	Tukholma	EK-FJLS elintarvike
27.10		CSO-NB8 (Food)
4.11.	Kööpenhamina	Työryhmäsihteeristö
15.–17.11.	Islanti	Islannin puheenjohtajuuskonferenssi
23.–24.11.	Lund	SE-EU-FS: Klimatsmart mat
3.-4.12.		SE-EU-FS

Kuluttaja-asiat

14.5.2009	Reykjavik	Pohjoismainen kuluttajaryhmä / Nordisk konsument-grupp ajankohtaiset kuluttaja-asiat Pohjoismaissa ja EU/ETA:ssa
9.-10.12.	Tukholma	Pohjoismainen kuluttajaryhmä / Nordisk konsument-grupp: ajankohtaiset kuluttaja-asiat Pohjoismaissa asekä tutustuminen Ruotsin Yleiseen kuluttaja-valituslautakuntaan

Sosiaali- ja terveystieteet

29.–30.6.	Reykjavik	MR-S Sosiaali- ja terveystieteellinen ministerineuvosto
5.11.	Islanti	MR-JÄM Tasa-arvopoliittinen ministerineuvosto
11.–12.3.	Kööpenhamina	ÄK-S Sosiaali- ja terveystieteellinen virkamieskomitea

14.–15.5.	Husavik	ÄK-S Sosiaali- ja terveystieteellinen virkamieskomitea
20.2.	Kööpenhamina	ÄK-JÄM Tasa-arvopoliittinen virkamieskomitea
25.8.	Kööpenhamina	ÄK-JÄM Tasa-arvopoliittinen virkamieskomitea
6.11.	Reykjavik	ÄK-JÄM Tasa-arvopoliittinen virkamieskomitea
18.9.	Kööpenhamina	ÄK-S työskentelytapojen kehittämisseminaari
2.2.	Kööpenhamina	Nordic Summit on Climate Change and Gender
18.–20.5.	Helsinki	Pohjoismainen rahapeliongelmaa koskeva konferenssi
3.-4.6.	Thorshavn	Tasa-arvopoliittinen seminaari
11.9.	Reykjavik	Nordiskt Narkotikaforum
21.–22.9.	Islanti	Tasa-arvon edistäminen kouluissa – seminaari
22.10.	Islanti	Vanhempainvapaat, hoivapolitiikka, sukupuoli-seminaari
18.–19.11.	Kööpenhamina	ÄK-S sosiaali- ja terveystieteellinen virkamieskomitea
18.–19.11.	Islanti	Sukupuoli ja valta -konferenssi
3.-4.12.	Riika	Gender and Financial Crises – Nordic-Baltic Gender Equality Forum

Vuonna 2009 pidetyt työelämäsektorin kokoukset

10.–11.11.	Reykjavik	MR-A Ministerineuvosto, työelämä
21.–22.4.	Reykjavik	ÄK-A Työelämän virkamieskomitea
9.9.	Kööpenhamina	ÄK-A Työelämän virkamieskomitea
18.–19.3.	Oslo	Työympäristöjaosto
3.9.	Kööpenhamina	Työympäristöjaosto
23.–24.4.	Helsinki	Työoikeusjaosto
3.-4.9.	Tukholma	Työoikeusjaosto
2.-3.9.	Reykjavik	Työmarkkinajaosto
31.3.–1.4.	Trondheim	Työmarkkinajaosto
27.4.	Kööpenhamina	EU-informaatioryhmä
14.10.	Bryssel	EU-informaatioryhmä

Lainsäädäntöyhteistyö ja muu oikeudellinen yhteistyö

9.-10.2.	Reykjavik	ÄK-Lag
27.–28 .4.	Kööpenhamina	ÄK-Lag
28.–29.6.	Hella	MR-Lag
19.–20.10.	Reykjavik	ÄK-Lag

Rajaturvallisuusalan yhteistyö

28.- 29.9.	Akureyr, Islanti	Pohjoismainen rannikkovartiokonferenssi,
21.- 22.10.	Tukholma	Pohjoismaiden rannikkovartiostojen päälliköiden tapaaminen

Pelastusalan yhteistyö

27.1.	Lund	NORDRED -alatyöryhmä
28.1.	Lund	NORDRED -yhteistyöryhmä
9.3.	Helsinki	NORDRED -alatyöryhmä
12.3.	Bryssel, Belgia	Nordiskt mötesforum,
17.4.	Ruotsi	GIS/ paikkatieto kriisinhallinnassa -ryhmän kokous,
27.4.	Tukholma	Pohjoismaisten pelastuspalveluministerikokous

11.5.	Oslo	NORDRED -alatyöryhmä
19.5.	Tukholma	Asiantuntijakokous ennen pelastusylijohtajakokousta
1.6.	Vaasa	NORDRED -alatyöryhmä,
2.- 4.6.	Vaasa	NORDRED 20-vuotisjuhlakonferenssi
10.6.	Oslo	Nordiskt mötesforum ministerikokous
10.–11.9.	Reykjavik	Palonehkäisyasioiden virkamieskokous,
16.–17.9.	Kööpenhamina	Pelastuspalveluiden tilastokokous NORDRSTAT
17.9.	Bryssel	Nordiskt mötesforum,
21.–22.9.	Helsinki	NORDRED -yhteistyöryhmä
23.–24.9.	Sigtuna	Pelastusylijohtajakokous,
28.10.	Oslo	Nordiskt mötesforum / ministerikokous
9.11.	Islanti	GIS/paikkatieto kriisinhallinnassa -ryhmän kokous,
20.11.	Oslo	Nordiskt mötesforum / ministerikokous
15.12.	Oslo	Pelastuspalvelusta vastaavien ministereiden kokous
28.1.	<i>Revinge, Ruotsi</i>	<i>Yhteistyöryhmä</i>
21.–22.9	<i>Helsinki</i>	<i>Yhteistyöryhmä</i>
27.1.	<i>Revinge, Ruotsi</i>	<i>Nordred-yhteistyöryhmän alatyöryhmä</i>
9.3.	<i>Helsinki</i>	<i>Nordred-yhteistyöryhmän alatyöryhmä</i>
11.5.	<i>Oslo</i>	<i>Nordred-yhteistyöryhmän alatyöryhmä</i>
1.6.	<i>Vaasa</i>	<i>Nordred-yhteistyöryhmän alatyöryhmä</i>

Poliisiyhteistyö

5.-6.5.	Tukholma	Pohjoismaiset poliisijohtajat
5-6.5.	Tukholma	PTN-päälliköiden kokous
25.–27.8.	Tukholma	Pohjoismaiset poliisiylijohtajat
25.11.	Reykjavik	PTN-päälliköiden kokous

Yhteistyö saamelaisasioissa

11.–13.5.	Longyearbyen	Pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin
16.9.	Oslo	Pohjoismainen saamelaisasiain virkamieselin